

ŽIVÉ SLOVO

3/2001, ročník XXXIII

Téma:

Modlitba
a vzkládání rukou

ÚVODNÍK

VLOŽENÉ RUCE

Milí čtenáři,
během prázdninového pobytu s dětmi jsem prožil zvláštní okamžiky, které úzce souvisí s tématem tohoto čísla Živého Slova. Řekl bych, že mne přivedly v chápání vzkládání rukou zase o krok dál. Možná i proto, že se s praxí tohoto biblického úkonu v životě sboru nesetkávám příliš často.

Při jedné z lekcí vykládal učitel dětem o pomazání mládence Davida za krále nad Izraelem. Když barvitě popisoval scénu, při níž prorok Samuel pomazal olejem nejmladšího z Jíšajových synů, vybral si jednoho z chlapců k sobě dopředu. Pak na něm názorně předvedl, jak k tomu asi došlo a co to pro Davida znamenalo. V Samém závěru lekce vyzval učitel ty z dětí, které stojí o Boží přízeň a chtějí se v životě nechat vést Bohem, aby před něj předstoupily. Pak se za ně začal jednotlivě modlit a vzkládal při tom ruce na jejich hlavy.

Byl to pro mne a myslím, že i pro děti, neopakovatelný zážitek. Slova přímluvních modliteb, kterými pro ně učitel vyprošoval od Pána požehnání, se nesla místopisí a já věřím, že je neslyšely jen zúčastněné děti, ale i Bůh. Uvědomil jsem si, že je to vlastně jedna z povinnosti nás dospělých vůči dětem, vyprošovat požehnání, ať už se vzkládáním rukou nebo bez něj.

Dítě velmi citlivě vnímá, zda nám na něm záleží. Ruka vložená na jeho hlavě tento vjem ještě umocňuje. Dítě nejenže slyší modlitbu, ale cítí i dotek jakoby „shora“. Vnímá, že dospělému není lhostejné, ale napak. Slyší modlitby za svou osobu a budoucnost. Pozoruje dospělé spolupracovníky, kteří dětem dávají sebe sama, a vše se ukládá v jeho nitru. Když jsme se pak na konci pobytu loučili, jen málokteré dětské oko zůstalo suché.

Podobně jsem to vnímal i já osobně, když jsem se po třech letech náročného stu-

dia na Biblické škole stal předmětem modliteb svých učitelů. Během závěrečného shromáždění jsem byl společně s mými spolužáky a manželkou, která se mnou nesla a nese nejedno těžké břemeno, pozván dopředu. Jeden z učitelů, dlouholetý misionář a ředitel školy, na nás vložil ruce a pronášel modlitbu přímluv a požehnání za nás osobně i za naši budoucí službu v církvi. Byla to pro mne neopakovatelná chvíle. Všechna ta práce a příprava byla svěřena do Boží péče a pod Boží žehnající ruku, jejíž dotek zprostředkovával člověk, modlitebník. Toto vědomí zavazuje víc než cokoliv jiného.

Ve Starém zákoně žehnali patriarchové a kněží. Byli Bohem pověřeni a obdarováni pro to, aby žehnali. V Novém zákoně je každý znovuzrozený křestan postaven do role kněze (1P 2,9), který je povolán k tomu, aby žehnal. Pán Ježíš přikazuje, abychom žehnali nepřátelům (Lk 6,28), a apoštol Pavel piše: „Jsme-li tupeni, žehnáme“ (1K 4,12). Ať už tak činíme tichou přímluvou nebo hlasitou modlitbou, vždy se u nás předpokládá postoj náklonnosti vůči tomu, komu žehnáme. Nejsme vedeni jenom k odpouštění, ale i k žehnání. Máme žehnat, protože jsme povoláni k tomu, abychom svému okolí zprostředkovali moc Božího království, Boží vlády při nás. Zatímco přirozený člověk odplácí zlým za zlé, Boží člověk reaguje na útoky nepřátel žehnáním. Křestan je povolán k tomu, aby se stal dědicem požehnání (1P 3,9).

Přál bych si, abyste se nechali obsahem tohoto čísla povzbudit k ještě oddanější službě, která byla svěřena vyvolenému rodu, královskému kněžstvu, svatému národu, jenž náleží Bohu (1Pt 2,9).

Jarek Andrýsek

ÚVAHY

ROZTRHNUTÉ RÚCHO

Vtedy roztrhol najvyšší kněz svoje rúcho a povedal: Rúhal sa; čo ešte potrebujeme

svedkov? Hľa, teraz ste počuli jeho rúhanie.

Mt 26:65

Nádej alebo zúfalstvo (pri smrti)?

Vzáhlaví je verš, ktorý opisuje náhľu epizódu z udalosti pri výsluhu Pána Ježiša Krista pred najvyšším knäzom. Na jeho rafinovanú otázku: *Prisahou na živého Boha ľa zaväzujem, aby si nám povedal, či si ty Kristus, ten Syn Boží. Pán nepriamo odpovedá: Ty si povedal. To po-važuje on za dôvod na roztrhnutie svojho veľkňazského rúcha.*

Pýtame sa právom, či a kedy bolo dovolené veľkňazovi roztrhnúť rúcho?

V celom popise rúcha najvyššieho knäza je 2 krát zdôraznené, že sa neroztrhne. Teda bolo tak šité, aby sa ani náhodne nedalo roztrhnúť:

1. Obojok pre hlavu bude mať na svojom prostriedku; jeho obojok bude mať lem dookola, prácou tkáča, a bude mať obojok ako pancier, neroztrhne sa (2M 28:32) .

2. A obojok plášťa bol na jeho prostriedku ako obojok panciera. A obojok mal obrúbený okraj dookola, aby sa neroztrhol (2M 39:23).

Dalej je daný priamy příkaz, pre neho: *A najvyšší kněz spomedzi svojich bratov, na ktorého hlavu bol vyliaty olej pomazania, a bol naplnil svoju ruku, posvätil sa, aby obliekol sväté rúcho, nerozpustí svojej hľavy na znak smútku ani neroztrhne svojho rúcha* (3M 21:10).

Keď Boh trestal hriech obetovania cudzieho ohňa mali sa knazi zachovať nasledovne: *A Mojžiš povedal Áronovi, Eleázárovi a Itamárovi, jeho synom: Nerozpustíte vlasov svojich hláv ani neroztrhnite svojho rúcha, aby ste nezomreli, a aby sa nerohneval na celú obec. Ale vaši bratia, celý dom Izraelov, budú oplakávať požiar, ktorý spôsobil Hospodin. (3M 10:6).*

Nikde však nečítame, že veľkňaz môže, alebo má trhať svoje rúcho. (Aspoň ja som nenašiel).

Iní ľudia, patriarchovia (ako Jákov: *Vtedy roztrhol Jakob svoje rúcha a položil smútočné rúcho drsné na svoje bedrá a smútil nad svojím synom za mnoho dní.* (1M 37:34)), králi (ako Dávid: *Vtedy vstal kráľ, roztrhol svoje rúcho a [padnúc] ležal na zemi], a všetci jeho služobníci stáli [tam], s roztrhnutými rúchami.* (2Sam 13:31), keď počul o hriechu Absolonovom; pravdepodobne Jehoram syn Achabov, keď čítal list Sýrskeho kráľa, že má byť vyličený Náman z malomocenstva: *A stalo sa, keď prečítał izraelský kráľ list, že roztrhol svoje rúcho a riekoł: Či som ja azda Bôh, aby som mohol usmríť a oziviť, že tento posielala ku mne sprostíť človeka jeho malomocenstva?* Ale vedzte, prosím, a vidzte, že *hľadá zámenku proti mne.* (2Kr 5:7); zvláštne požehnanie bolo, keď pobožný judský kráľ Joziaš po nájdení knihy zákona porozumel, že On i jeho otcovia hrešili, preto: *A stalo sa, keď počul kráľ slová zákona, že roztrhol svoje rúcho* (2Kr 34:19)) a iní, prostí ľudia ako Józue a Kálef, keď neuverili Izraelci ich správe: *A Jozua, syn Núnov, a Kálef, syn Jefuneho, z tých, ktorí boli preskúmať zem, roztrhli svoje rúcha* (3M 14:6) i v NZ Pavol a Barnabáš v Lystre, keď ich chceli uctievať ako Bohov: *Ale keď [to] počuli apoštolovia, Barnabáš a Pavel, roztrhli svoje rúcha, vybehli medzi zástup, kričali (Sk 14:14).*

Prečo jedni ľudia mohli, ba i mali trhať svoje rúcha a nielen to, i srdce: *A roztrhniť svoje srdce a nie svoje rúcha a navráťte sa k Hospodinovi, svojmu Bohu, lebo je milostivý a lútostivý, zhorievajúci a veľký čo do milosti a lútuje zlé.* (Joel 2:13) a zvláštne na skupinu to nesmela?

Odpoveď súvisí s výsadou, ktorú mali iba knazi. V dobe Starého Zákona mohol najvyšší kněz raz za rok vstúpiť do svätyne, až do prítomnosti Hospodinovej. Nikto iný, okrem neho nevedel, čo znamená prítomnosť Hospodinova. Nikto iný len on mohol krvou pokropiť zlutovnici a tak odvrátiť spravodlivý Boží hnev. Len on mohol takto pristúpiť k Bohu a zostať žiť.

Dajme teraz túto výsadu do súvislosti, že nesmel roztrhnúť svoje rúcho. Pripomeňme si ešte, že roztrhnutie rúcha bolo v Starom Zákone vyjadrením hlbokého zúfalstva nad nejakou pohromou. To, čo sa máme z toho naučiť, je zrejme to, že ten, kto má prístup priamo do Božej prítomnosti, nemá nikdy dôvod, aby čokoľvek považoval za katastrofu.

Môžeme to vyjadriť ešte aj inak. Keď si človek uvedomuje Božiu prítomnosť vo svojom živote, potom nech sa stane čokoľvek, nemusí prepadnúť naprostému zúfalstvu. Keby kráž roztrhol svoje rúcho, dal by tým najavo, že v živote sú problémy, na ktoré Boh nemá riešenie. A to nie je v žiadnom prípade pravda. Boh, ktorý je láska, Boh večnosti, nekonečný Boh, ktorý má osobnosť a zároveň žije v srdciach svojho ľudu a riadi vývoj histórie, dokáže zvládnuť každú situáciu. Nič ho neprekvapí. Nie je taký problém, ktorý by sa Mu vymkol z ruky. V živote nemôže vzniknúť problém, na ktorý by nepostačovala Jeho milosť. Ľudia, ktorí pristupujú priamo k tomuto Bohu, nesmú prepadnúť zúfalstvu. Keby sa tak stalo, znamenalo by to, že uprostred okolnosti, ktoré nás obklopujú, nedokáže Boh jednať smerom k večnému dobru.

Jednou z najpozoruhodnejších skutočností, ktoré boli zjavené veriacim v NZ, je to, že každý, kto je súčasťou Kristovho tela je kňazom (1P 2,5). Sme úprimne povzbudzovaní, aby sme odvážne pristupovali k Božiemu trónu, vchádzali do svätyne, aby sme sa s dôverou s našimi problémami obrátili vždy na Noho a našli to pravé riešenie.

Ján Čiž

KOSMICKÁ ZÁKLADNA

„Každou modlitbou a prosbou se v každý čas modlete v Duchu a k tomu bdete s veškerou výtrvalosťou a prosbou za všechny svaté, i za mne, aby mi bylo dánno slovo, když otevřu ústa, abych směle (otevřeně) oznámil tajemství evangelia, pro něž jsem

poslem v řetězech, a osmělil se v něm tak, jak mi náleží mluvit.“ (Ef 6,18-20)

Nedávno jsem (zase) prožíval smutek a možná i trochu stresku. Už ani presne nevím z čeho, ale vzpomínám si, že mi v té chvíli najednou plnul mobil a mně bylo jasné, že zase nějaký křestan – „závislák“ na mobilu – si chce psát. Tentokrát to ale bylo jinak. Byla to Renča. Vedle biblického veršiku pro povzbuzení také napsala, že se za nás, tedy za mě a manželku (a děti), modlí. Bylo to pro mě osvězení...

Táž Renáta, ktorá tenkrát – asi pred šesti lety, ještě ako dorostenec, byla na posledním – skutečně posledním setkání, než jsme s manželkou odjížděli z Havířova na misii do Plzně. Žívě si na to vzpomínám. Přišli ti, kteří nás měli ze srdce rádi a kteří chtěli vyjádřit podporu našemu rozhodnutí vydat se na druhou stranu republiky. Dali nám jasné najevo, že za námi stojí. Tenkrát jsme se modlili, zpívali Pánu a plakali...

Proč o tom píšu? Protože je pro mě tato vzpomínka společných modliteb stále živá, čerpám z ní dodnes. A to nejen proto, že Pán na mnohé z nich už odpověděl a odpovídá, ale i proto, že vědomé sjednocení se s námi je pro mě po všech stránkách nesmírně důležité. Zvláště, když sedím večer na gauči a je mi prostě smutno...

Ríkám si sám pro sebe: Co asi prožívají jiní křestané, kteří bydlí v odlehlych koutech vesnic a městeček? Co misijní pracovníci a mnozí z jejich spolupracovníků? Jak je mohu já potěšit? Jak jim mohu pomoci? Může být má modlitba (za ně) pro ně důležitá, ne-li nezbytná? Co když mě k ní pudi Duch Boží – to je potom asi důležité, ne?

A potom mě napadá ještě něco: „Nemůže být má modlitba za ně jakýmsi duchovním spojením – takovým obecnstvím v jednom Duchu? Nemůže se můj život stát i tímto daleko bohatším? Vždyť přece platí, že za koho se modlím, za toho se nejen modlím, ne? Mé srdce kolikrát touží po tom, abych o nich více věděl, pomohl jim – byl

jim povzbuzením... do jisté míry se zlotožnil s tím, co tam Bůh koná...

Víte, bratři a sestry, k čemu bych připomněl modlitebníky v církvi? Ke kosmické základně, která dbá o dobrý chod života kosmonautů ve vesmíru. Je závislá (samozřejmě) na vyšších zákonitostech (jako i samotní kosmonauti), ale na druhé straně využívá dostupné možnosti k tomu, aby byl společný cíl naplněn. A o to jde přece i nám. I my jsme „na jedné lodi“ s jedním cílem Božího povolání – chvála Pánu za to!!!

Proto bych rád něco řekl na závěr: „Děkuji vám všem, milí modlitebniči, a vám, kteří se i občas pomodlíte za ty, kteří to naléhavě potřebují. Věřte, že vaše takto vyjádřená poslušnost Pánu bude bohatě odměněna!!! A nám, kteří pracujeme „v terénu“, je to nevýslovny povzbuzením.

„Vydržte, prosím.“

Jiří Kantor

INFORMÁCIE

OTVORENIE ZBOROVÉHO DOMU KZ BRATISLAVA

Aké milé sú Tvoje príbytky..!

(Žalm 84:1-3)

Dňa 12.5.2001 bratia a sestry bratislavského zboru spolu s pozvanými hostami – bratmi a sestrami z Kresťanských zborov, zástupcami bratských cirkví, ako aj zástupcami štátnych orgánov, dôvateľských organizácií a priateľmi prežívali viditeľný prejav a dôkaz Bozej milosti, moci a vernosti.

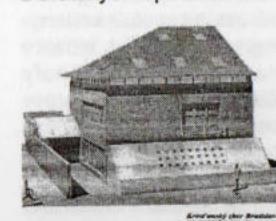
Stavebné práce na zborovom dome, ktoré trvali dva a tri štvrtre roka boli ukončené a dňa 19.4.2001 bolo zahájene kolaudačné konanie. Toto bolo ukončené dňa 10.5.2001 vydáním kolaudačného rozhodnutia – užívacieho povolenia.

Vyznávame, že sme vďační Pánovi za to, že nás učinil hodných podielu na tomto

diele, ktoré je poznaním jeho vôle pre nás. Vyznávame tak ako Izraeliti na otázku:

„Kto vám kázał, aby ste stavali tento dom a vymurovali jeho mür? (Ezdráš 5:3), „My sme služobníci živého Boha...! (Ezdráš 5:11), Boh chce, aby všetci ľudia boli spasení a prišli k poznaniu pravdy...! (1 Tm 2:4)

My chceme robiť to, čo nám prikázal nás Pán (Sk 13:47). **Chceme kázať evanjelium každému stvoreniu** (Mk 16:15,16). **Zborový dom je prostriedok k tejto službe!** Božím slovom poslúžil br.Baker, zhromaždenie pozdravili príhovormi bratia z bratských spoločenstiev prejavmi vdaky

Pánovi za požehnanie v tomto diele túžbu „nапlnити“ tento dom, aby bol do roka malý. Pravdou, že tento dom, je

domom Božím, domom modlitby (Mt 21:13) a nič v ňom nie je naše (ako by sme sa mohli domnievať – br.arch.Komrska, autor návrhu zborového domu).

Naozaj nie nám, ale menu Božiemu patri čest (Žalm 115:1), vďaka aj za sestru Marekovú – majiteľku pôvodného rodinného domu, ktorý odpredala na stavbu zborového domu, za pracovníkov štátnej správy, pracovníkov dodávateľských firiem a mnohých bratov a sestier zo Slovenska aj zahraničia, za ich otvorené srdcia k podpore stavby zborového domu.

Daniel Lešik

KRST V PODKARPATSKÝCH SBOROCH

„Hľa voda, čo mi prekáža dať sa pokrstiť?“ (Sk.8:36)

Posledná májová nedeľa bola od skorého rána zaliata slnkom. Akoby sa príroda už od rána slávnostne nala-

dila. K račianskemu štrkovemu jazera („bagrovisku“) smerovalo okolo pol deviatej niekoľko áut z rôznych svetových strán. Keď zaparkovali v blízkosti jazera, bolo možné prečítať ŠPZ-ky ako PK, BA, GA... Z áut vystúpili popri ostatných aj štyri postavy odiate v bielom. Pri jazere bol nedeľne tiecho, ktoré bolo prerušované iba rybami, ktoré sa sem-tam vyhodili nad hladinu a niekoľkými rybármami, ktorí z náprotivného brehu sledovali nevšednú udalosť.. Túžbu krstom vyjadriť poslušnosť Božiemu Slovu prejavili traja mladí kresťania: Oto Brezina z Modry, Juraj Kocmunda zo zboru z Rače a Marta Horevajová z Galanty. Predtým než krstiaci L. Vyhnanek vstúpil spolu s krstenými do vody, prečítal br. J. Krejčí st. biblický text z listu Pavla Rimanom 6. kapitoly a v krátkosti podčiarkol význam krstu pre praktický život kresťana.

Po modlitbe br. R. Čiža postupne vošli do vody všetci traja adepti a krstom vyznali, že túžia v svojom živote zažiť to isté ako vyznal apoštol Pavol: „S Kristom spolu ukrižovaný som a žijem už nie ja, ale žije vo mne Kristus ...“ (Gal. 2:20). Po samotnom akte krstu sa auta pohli znova rôznymi smermi a v jednotlivých zboroch, z ktorých boli po-krstení, pokračovali v slávnostnom zhromaždení za účasti všetkých príslušníkov spomenutých zborov. Takýto krst v prírode bol čímsi mimoriadnym v histórii podkarpatských Kresťanských zborov (Modra, Rača, Pezinok) a veríme, že neboli posledným...

L'ubomír Vyhnanek

TÉMATICKE ČLANKY

MODLITBY V BIBLII

V nasledujúcej úvahе výberovo prejdeme Bibliou a všimneme si niektoré v nej zaznamenané **modlitby Božích mužov a žien**. Uvidime pritom **rôzne okolnosti**, za ktorých sa modlili a im zodpovedajúce **druhy modlitby** ako **priklad a povzbudenie** pre nás.

Abrahám (Gn 18,20-38) šest' ráz prosil Hospodina za Sodomu a Gomoru, aby ich ušetril, ak v nich bude aspoň málo spravodlivých (ich počet postupne znižoval od 50 do 10). Bola to **príhovorná modlitba za neveriacich**.

Izák (Gn 25,19-36) sa modlil 20 rokov za svoju neplodnú manželku Rebeku. A Pán Boh, Darca života, otvoril jej život. Daroval im naraz dvoch synov - Ezava a Jakoba, ktorý sa mal stať dedičom Božieho zasľúbenia, daného Abrahámovi. Je to priklad vytvarej **modlitby v rodinnej nádze**.

Jakob (Gn 32,24-32; Hz 12,2-4) pokorne a s plácom prosil Hospodina o udelenie požehnania prvorodenstva, ktoré lestoú uchvátil. Pán Boh mu dal, po čom túžil a o čo v pokáni naliehavo prosil. Bol to vŕťazný **osobný modlitebný zápas**.

Mojžiš (Ex 32,11-14.32-35) po modlárstve izraelského ľudu pri zlatom teľati prosil Hospodina, aby im odpustil a nezničil celý národ. Nielenže nepríjima Božiu ponuku, že namiesto nich z neho učini veľký národ, ale naopak, seba ponúka ako obeť zaň. Bola to veľká sebaobetavá **príhovorná modlitba za Boží ľud** a Hospodin ju vypočul.

Anna, manželka Elkánova (1S 1,9-18), rozzájalená a prahnúca po Božom požehnaní, prosila, aby ju Hospodin zbavil neplodnosti a dal jej syna, ktorého by zasvätila Jeho službe. Z jej skrúšeného srdca vytryskla vrúcna **modlitba v osobnej nádze**. Hospodin ju rád vypočul a dal jej mnohonásobne viac ako si žiadala. Nielenže sa stala

matkou veľkého Božieho proroka Samuela, ale Pán Boh jej daroval ešte troch synov a dve dcéry.

Dávid vo svojich **žalmoch** vyjadruje Hospodinovi **vd'aky, chvály a oslavu** za to, kym je a čo koná pre neho i svoj ľud, ale aj svoje **túžby, prosby a očakávania** na Noho v rôznych životných okolnostiach.

Šalamún (1Kr 3,4-15) ako nastupujúci mladý kráľ prosil si od Hospodina múdrost' k spravovaniu Jeho ľudu. Bola to **modlitba podľa Božieho srdca**. Pánu Bohu sa ťubila, vypočul ju a dal mu i to, čo si nežadal: veľké bohatstvo, moc a slávu.

Jozafat (2Pa 20,3-13) spolu s judským ľudom modlil sa v strachu a bezradnosti, keď počul aké veľké vojsko z troch susedných národov tiahne proti nim. Bola to **sponiočná modlitba kráľa a ľudu v ohrození a úzkosti**, v ktorej on vyjadril dôveru v Hospodinovu moc a vernosť. Pán Boh ju predívne vypočul a dal im veľké vŕťazstvo i veľkú radosť z neho.

Eliáš (1Kr 17,1; 18,36 Jk 5,17-18) prosil Hospodina, aby nedal dážď, kým Izraeliti zostávajú v modlárstve. Potom na Karmeli sa modlil, aby sa Hospodin dokázal, že je živý Boh a po pokáni ľudu za to, aby dal tri a pol roka zadržiavaný dážď. Boli to **modlitby vieri** a Pán Boh ich všetky predívne vypočul.

Daniel (Da 9) vyznával v modlitbe zástupne hriechy svojho národa, prosil aby mu Pán Boh odpustil a zmloval sa nad ním. Z jeho srdca i úst znala precítená **zástupná príhovorná modlitba**. Aj pre ňu dostal od Boha veľké zjavenie i svedectvo, že je milý pred Ním.

Nehemiaš (Ne 1,4-11) vyznával podobne ako Daniel hriechy judského ľudu a spravidlivosť Božieho trestu za ne. Zároveň s odvolaním sa na Božie zasľúbenia prosil o Božiu milosť pre navrátených z Jeho ľudu i pre seba, žeby mu naklonil srdce perzského kráľa, aby mohol ísť do Jeruzalema vybudovať jeho hradby a usporiadať život navrátených Judejcov v ňom. Bola to **zástupná i osobná modlitba** zároveň.

Mária (L 1,46-55) velebila s radostou Pána Boha za výnimočnú prevzácnu milosť, ktorú jej dal, aby sa stala matkou Božieho Syna zjaveného v tele, Mesiáša Izraela a Spasiteľa sveta, Ježiša. Z jej duše vytryskla vrúcna **d'akovno-oslavná modlitba**. V nej vyjadriła všemocnému a láskyplnému Bohu vďaku za Jeho spasenie i radosť v Ňom samom a obdiv nad Jeho predinými skutkami v prospech Jeho ľudu.

Pán Ježiš. V Jeho modlitbe naznamenanej v J 17 Boží Syn prosil Boha, svojho Otca, za svojich učeníkov i za všetkých, čo majú uveriť v Noho skrže ich svedectvo v celej dobe Cirkvi. Bola to prihovorná **Páновa veľkiazská modlitba** za veriacich v Noho. Jeho Otec ju vypočul a po dve tisíctročia napĺnil.

Učenici Pána Ježiša (Mt 6,9-13) sa mali v čase, keď žili s Ním modlit modlitbu, ktorú ich On sám naučil. Bola to **vzorová prosebná modlitba** pre nich, ktorá sa stala znáomou podľa jej prvých slov ako „Otčenás“. Nebola určená na mechanické slovené odriekanie v budúcej Cirkvi, ale ako vzor pre modlitby kresťanov v jej duchu.

Cirkev v Jeruzaleme (Sk 4,23-31). Po prepustení Petra a Jána z vypočúvania pred židovskou veľradou modlili sa apoštoli a s nimi aj ďalší veriaci spoločne k Bohu ako k zvrchovanému Vládcovi nad svetom. Odvolali sa na Jeho slovo a prosili Ho, aby im dal svedčiť o Kristovi prosto a smelo. Bola to **vyznávajúca a prosebná modlitba** podľa Božej vôle, ktorú Pán vypočul a hned na ňu odpovedal.

Pavol (Ef 3,14-19) vo svojej druhej modlitbe za veriacich v Efeze prosí Otca nášho Pána Ježiša Krista 1. za ich duchovné zmocnenie, 2. prebývanie Krista v ich srdciach, 3. za ich zakorenenie v láske, 4. stály rast v poznávaní Boha a zvlášť Jeho láske v Kristu a 5. za ich naplnenie všetkou Božou plnosťou. Je to krásny priklad **príhovornej modlitby za duchovný rast kresťanov**.

V Biblii je zaznamenaných veľa ďalších modlitieb Božích ľudí v rôznych okolnostiach.

ach života. Aj z uvedených príkladov však môžeme vidieť, aké rôzne môžu byť modlitby podľa Božej vôle i aké požehnanie priniesli ľuďom, ktorí ich vo viere a s pokorným srdcom odosielali k svojmu Bohu. *Nasledujme ich príklad* v našich modlitbách!

Ján Hudec

VÝZNAM MODLITBY PÁNĚ DNES

Modlitba „Otče náš“ je neoddělitelnou součástí učení o Boží vládě, o Božím království. Když zkoumáme souvislosti, do nichž je Modlitba Páně v Matoušově evangeliu zasazena, zjistíme, že jí můžeme porozumět jen tehdy, pokud porozumíme poselství o přibližujícím se Božím království, které už je zde a přece ještě ne v celé své plnosti. Její význam pro nás dnes se odvíjí od významu zvěsti o Božím království pro nás dnes.

Boží království začal kázat Jan Křtitel a činil tak až do svého uvěznění. On i všechny ty zástupy pokřtěných byly Božímu království tak blízko, že se s Janovým uvězněním vyrovnávali stejně těžce, jako sám Jan Křtitel. Copak to, čemu připravovali cestu, přece jen nenastane? Copak se Bůh neujme své vlády teď hned? Vždyť na jeho příchod tak dlouho čekali. Ten, kdo se na Boží království díval takto, byl zklamán. Ale to, co zvěstoval Jan Křtitel, nemělo skončit za mřížemi. Zvěst o přicházejícím Božím království nakonec zasáhne a promění celý svět. My si u Matouše čteme, že Janovo uvěznění bylo pro Pána Ježíše impulsem k tomu, aby začal svou veřejnou činnost. Věděl, že teď příšla řada na něj, že musí pokračovat. Opustil Nazaret, usadil se ve svém městě Kafarnaum a jednoduše pokračoval v tom, co Jan započal, zvěstoval: „Činite pokání, neboť se přiblížilo království nebeské!“ Kázel a uzdravoval a naplnil tak slova proroka Izajáše: „Lid bydlí v temnotách uvidí veliké světlo.“

Chceme-li pochopit Modlitbu Páně, musíme napřed pochopit obsah poselství o přibližujícím se Božím království. „Otče

náš“ je součástí tohoto poselství a klicem nebo návodem k tomu, jak mám tu ohlašovanou Boží vládu očekávat. Pán Ježíš tedy pokračoval v Janově zvěsti a začal ji rozvíjet a vysvětlovat. Když jej obstoupily zástupy lidí nejen z Galileje, ale i z pohanského Desitiměstí, Zájordání, Judska a Jeruzaléma, vystoupil na horu a začal učit. V prvním z pěti ucelených proslovů Matoušova evangelia otevřel PRVNÍ KAPITOLE Boží vlády, která je pro nás vstup do království nezbytná. O čem byla tato kapitola? O NOVÉ SPRAVEDLNOSTI!

Ti, kteří byli probuzeni, kterých se Bůh Janovým prostřednictvím dotkl, byli plni očekávání. Teď mohli z úst Pána Ježíše slyšet: „Blaze těm, kdo hladovějí a žízní po spravedlnosti, neboť oni budou nasyceni.“ Jinými slovy, ten, kdo touží po tom, aby byl Bohem uznán spravedlivým, ten bude jistě uspokojen.

A jak kázání na hoře pokračuje, jsou posluchači upozorňováni, že nová spravedlnost bude spojena s pronásledováním, tuppením a naciutřháním: Avšak blaze těm, kdo jsou pro tuto spravedlnost pronásledováni – ti mají zajištěn vstup: „jejich je království nebeské“ (5,10).

Pán Ježíš nic neskrývá. Mluví otevřeně o výhodách a nevýhodách vstupu. Začíná touto těžkou kapitolou o nové spravedlnosti, protože její pochopení je pro vstup do Božího království nezbytné. Ani Jan Křtitel, největší ze starozákonních proroků, nerozuměl všemu, co se tehdy dělo. O farizejích a zákonících ani nemluvě. Ti podsouvali Pánu Ježíši, že chce Zákon a Proroky zrušit. On je však nepříšel zrušit, ale naplnit – DOVRŠIT. A o tom ta nová spravedlnost je. Spravedlivý je totiž ten, kdo se snaží poznat Boží vůli, ne ten, kdo manipuluje Božím slovem a vykládá své pokroucené představy. Slova Pána Ježíše zní jasně: „Nebude-li vaše spravedlnost o mnoho přesahovat spravedlnost zákoníků a farizeů, jistě nevezdete...“

Proto vede Ježíš své posluchače k pravému smyslu přikázání Zákona, jde do

hloubky. Nečeři hladinu, jak to ve své pochlednosti někdy děláme my. On jde k samé podstatě:

- vrahem není jen ten, kdo do druhého vystřílel zásobník. Vrahem je už ten, kdo nenávidí bratra;
- smilníkem je i ten, kdo zcizoložil ve svém srdeci;
- a ten, kdo chce uctítvati Boha a není smířen s bratrem, ten má na své uctívání rychle zapomenout a jít se smířit.

Tak vypadá spravedlnost, která přesahuje zákonickou.

Modlitba Páně pak není ničím jiným, než návodem, jak tuto novou správedlnost prakticky prožívat a uskutečňovat. Před spravedlností farizejů Pán Ježíš naopak varuje: „Varujte se konat skutky spravedlnosti před lidmi, jim na odiv“ (6,1).

Když se modlíš, tak se nepředváděj a nemluv naprázdno, to děláj pohanem. Pán si nebral servítky. Nebál se obvinit Židy z pohanství. Jak jinak je měl zbavit jejich pokroucených představ, které se nebáli vydávat za pravé poznání Boha. Černé musí být nazváno černým a bílé bílým. Dělal to Pán Ježíš, měl bychom to dělat i my, jeho učedníci. Třetí cesty není.

„Otče náš“ není nic jiného, než modlitba člověka, který si přisvojuje spravedlnost Božího království. Člověka, který se dobrovlně podřízuje Boží vládě.

Pán Ježíš říká: „Vy se modlete takto“

Ne toto (tauta), ale takto (hútós). Tim dostávají zájemci o vstup do království návod, jak přistupovat k Bohu. Nejde o liturgickou formulaci, ale o model k napodobování. Modlitby rané církve apoštolských Otců to potvrzují. Například v modlitbě zahycené v Didaché najdete základní stavební kameny modlitby „Otče náš“. Je to doklad, že rané církvi sloužila tato modlitba jako model k napodobování. Model je od toho, aby byl napodobován. V brafrských sborech existoval a dodnes přetrvává opravněný odpor k mechanickému odříkávání Modlitby Páně. Dbejme však na to, aby s vaničkou nebylo vylito i dítě. Nebojmě se

ji používat jako modelu. Duch svatý ji nechal zapsat kvůli nám a pro nás.

Modlitba Páně je složena z oslovení, sedmi proseb, chvalozpěvu a závěrečného napomenutí. Tato úvaha není věnována obsahu modlitby „Otče náš“, ale spíše jejímu významu pro nás dnes. A ten spočívá především v tom, že „Otče náš“ je jakousi didaktickou pomůckou v procesu osvojování si „nové spravedlnosti“.

Vyslovujeme-li jednotlivé prosby, pro něž Pán Ježíš užil pasivní neutrální formy: „Bud posvěceno Tvé jméno.. přijď Tvé království... staň se Tvá vůle“, stavíme se do role, která nám byla Bohem určena. Jsme tím nepřímo vedeni k tomu, abychom uspřádali svůj vlastní život. Abychom nebránili posvěcení Božího jména, abychom se podřízvali Boží vládě a uskutečňovali Jeho vůli. V tom je Modlitba Páně neopakovatelnou výchovnou pomůckou, které si Bůh používá, aby nás utvářel.

Pán se v této modlitbě dotkl dvou základních lidských potřeb. Tou první je hlad tělesný, tou druhou hlad duchovní, hlad po spravedlnosti – po odpusťení – být shledán spravedlivým, věrným ve vztahu k Bohu. Tyto dvě prosby vedou člověka do pokory. Učí nás, že jsme jen stvořením, které je zcela závislé na svém Stvořiteli. A to platí nejen pro zdraví, ale i pro naši každodenní obživu. Dokonce i pro důchodové pojíždění. Pan ministr sociálních věcí to třefně vyjádřil, když v debatě o důchodovém zabezpečení řekl, že absolutní jistota není z tohoto světa. Ta je jen u Boha. My máme za naši každodenní obživu prosit a děkovat. Tak jedná ten, kdo si osvojil novou spravedlnost.

Další prosba: „Odpust nám naše viny, jako i my odpouštíme těm, kdo se provinili proti nám“, se týká duchovního života nejen jednotlivce, ale i celého společenství církve. I těch, kteří už mají „občanský průkaz“ Božího království, i ti se mají takto modlit. V této modlitbě jde o vědomí, že jsem hříšný člověk, který potřebuje odpustění a musí odpouštět druhým. Jedině tak může

být vytvářeno zvláštní společenství Církve, ze kterého je cítit Boží milost. Společenství rozhádaných rodin, nevraživých bratří a pohloumajících sester je karikaturou církve. My máme být **společenstvím**, které žije z odpuštění a je připraveno odpouštět. Ten, kdo sbírá křídy a dívá se na druhé přes prsty, nepochopil základní učení o Božím království. Ten nenaplňuje první kapitolu nutnou ke vstupu do království – kapitolu o darované spravedlnosti, která zavazuje k odpouštění.

Prosba: „nevýdej nás v pokusení (ve zkoušku), ale vysvobod nás od zlého“ mluví o vedení duchovního boje. Kdykoliv se učedník takto modlí, je upozorňován na to, že je o něj neustále sváděna bitva. Je jedno, zda se jedná o vnější ohrožení nebo o nějaká lákadla příležitostí, jediným vysvoboditelem je a zůstává Bůh. On jediný dá sílu, aby nás pokusení neopanovalo. Modlitba končí podobně jako končily bohoslužebné písničky, a sice závěrečným chvalozpěvem. Například píseň krále Davida z 1Pa 16 končí takto: „Požehnán bud Hospodin, Bůh Izraele, od věků až na věky.“

Procházíme-li tedy jednu prosbu za druhou, vidíme, že jsme v Modlitbě Páně dostali návod, jak si osvojovat novou spravedlnost, kterou jsme od Pána dostali. To není modlitba farizeje: „Bože, děkuji ti, že nejsme jako ostatní lidé... chodím dvakrát týdně do shromáždění... a dávám desátky!“ My bychom nikdy neměli zapomínat, že jsme jen hříšní lidé. Nejsme o nic lepší než ti druzí. A i když je to pro druhou a další generace věřících lidí těžké, musí se k tomu stále vracet. Pokud začneme podléhat domlu, že už všechno umíme a vše zvládne- me i bez Boží pomoci, pak se rychle vraťme k Božímu modelu modlitby. Protože možná máme všechno, ale chybí nám to podstatné, vědomí závislosti na Bohu, vědomí života z Boha = prožívaná spravedlnost. Bez ni do Božího království nevejdeme.

Jaký je tedy význam Modlitby Páně pro nás dnes?

Je **modelem**, jehož základní prvky by neměly chybět v našich modlitbách. Je **didaktickou pomůckou** osvojování si nové spravedlnosti. Společenství, které se orientuje podle Modlitby Páně, zůstává zdravým společenstvím. Nesoustřídí se na chyby druhých, ale vidí především své vlastní. Umí odpouštět, protože mu je hodně odpouštěno. Na odpuštění kladl Pán Ježíš ve zvěsti o přicházejícím Božím království velký důraz. Podtrhuje to i závěrečným napomenutím: „**Neboť jestliže odpustíte lidem jejich přestoupení, i vám odpustí váš nebeský Otec, jestliže však neodpustíte lidem, ani váš Otec vám neodpustí vaše přestoupení**“ (Mt 6,14-15).

Je to výzva, která se dotkne jen toho, kdo po Božím království skutečně touží, a je ochoten se Boží vládě podřídit.

Jarek Andříšek

MODLITBA ZA PROBUZENÍ

Víděli jste někdy ve starém venkovském stavení velkou kachlovou pec, kterou kdysi mívali v kuchyni? Ta pec bývala tak veliká, že se tam nahoře dalo na ní spát. Představte si, že za tou pecí leží mládik a modlí se (podotýkám, že je krásné slunné ráno...). Jeho modlitba mimo jiné zní takto: „Páne Ježíši, děkuji ti za tento krásný den, prosím dej, abych vstal a šel pracovat... Amen.“ Bylo poledne a náš mládik stále ještě ležel za pecí unavený ze svého podřímování...

Probuzení nebo biblické duchovní hnutí nikdy v historii neprobíhalo samo od sebe! Pokud vím, vždy mělo DVĚ hlavní SOUČÁSTI, které spolu neoddělitelně souvisejí!

1. Srvchované Boží působení.
2. Oddanou, plnou a vytrvalou práci Božích služebníků: věrné modlitby (třeba po celá léta), budování vztahů s nevěřícími lidmi, svědectví, ziskávání lidí pro Pána Ježíše, péče o nové lidí, kteří uvěřili, výchova učedníků a pracovníků...

Kniha Skutků apoštolských uvádí řadu příkladů místních probuzení.

- a) Probuzení o letnicích v Jeruzalémě (Sk kap. 2-7).
- b) Probuzení v Samaři (Sk kap. 8).
- c) Probuzení mezi pohany – Kornélius (Sk kap. 10).
- d) Probuzení v Antiochii a na dalších místech (Sk 11,19-26; kap. 13n).

Každé z těchto místních probuzení předcházely a doprovázely modlitby, většinou spojené také s půstem.

Předpoklady duchovního hnutí

Zejména z Pavlových cest, jak jsou zachyceny v knize Skutků a v epištolách, můžeme vyzopozorovat některé hlavní předpoklady zdravého duchovního hnutí.

1. Hybnost (momentum, náboj)

Momentum znamená pro znovurozené Boží děti: oddanost Pánu Ježíši a oddolání poslouchat Ho v praktických krocích života a služby, proměňovat vlastní srdce a postoje, znamená neodolateLNÉ vnitřní puzeň, touhu učit se a také touhu vyjít za dalšími lidmi...

Momentum pak obvykle přitáhne další Pánu oddané lidi, kteří se po čase rovněž zapojí do služby evangelia. Nositeli duchovního náboje jsou Boží lidé naplněni Duchem svatým. V knize Skutků apoštolských se duchovní náboj projevoval takovými jevy, jako byly:

- vytrvalá modlitba (Sk 13,2-3);
- radostná oslava Boha (Sk 16,25-26);
- vědomí Boží přítomnosti (Sk 14,3);
- vědomí Božího povolání (Sk 16,10);
- naplnění a vedení Duchem svatým (Sk 16,6-7; 13,9);
- povzbuzování, vyučování (Sk 13,16-41; 13,42-44);
- sdílení radosti, nadšení, důvěry Pánu Ježíši (Sk 13,48)...

2. Násobení (multiplikace, rozmnožování)

Sčítání znamená, že máme tři zápalky a k nim odněkud přidáme další tři zápalky, což je dohromady šest. Násobení znamená,

že máme tři zrnka, která zasadíme a budeme zalévat, za pár měsíců z každého z těch tří zrnek bude dalších třicet zrnek, přičemž každé nové zrnko má stejnou schopnost přinést další zrnka!

Jde tedy nejen o přičítání, aby přibývalo dalších. Církev ve Skutkách apoštola přibývala a rostla především násobením, rostla skrýty, kteří uvěřili, protože oni sami šli a ziskávali další.

Do sféry násobení ovšem patří také vyučování a výchova nových věřících, cílevědomé rozšiřování okruhu zralých, Pánu oddaných učedníků, kteří budou život s Pánem předávat dalším, kteří v moci Ducha svatého (jako ta zrnka) sami sebe obětují, aby se mohli „reprodukovaT“ (Jan 12,24).

Kolik jiných semínek už z tebe vyrostlo, milý bratře, sestro?

3. Správcovství (management)

Správcovství zahrnuje takové věci jako rozdělení úloh (Sk kap 6.), osobní vedení lidí a döhled, povzbuzování, usměřování, plánování na modlitbách, vyslání (Sk 15,3; 15,22n), jmenovité ustanovení starších (Sk 14,23), vyučování (Sk 16,4)...

Jak se modlit za probuzení?

Zdravé hnutí může růst, pokud tu bude rovnováha všech těchto tří fenoménů: hybnosti, násobení a správcovství. Můžeme se modlit za jednotlivé prvky těch tří hlavních předpokladů duchovního hnutí

1. Hybnost:

- Modlitba za naše srdce, abychom Božíma očima viděli stav, v jakém lidé žijí a kam vlastně jdou. Vyjádříme Pánu důvěru, že bude pracovat, že se opravdu něco začne dít...

2. Násobení:

- Modlitba za nevěřící i nové věřící (Kol 4:3).
- Modlitba za oddané pracovníky, kteří potřebují být ještě více budováni...

3. Správcovství:

- Potřebujeme zápisit na modlitbách při hledání cílů a cest pro naše místní společenství

S modlitbou pověřujme správné lidi správnou službou...

Závěr

Viděli jste někdy v nějakém starém venkovském stavení takovou tu velkou kachlovou pec, kterou kdysi mivali v kuchyni? My jsme v našich sborech často jakoby „za pecí“, je nám tam docela dobré a tak se možná někdy modlíme: „Pane Ježíši, děkuji ti za tento krásný den... prosím způsob v naší zemi probuzení...!“

Nebo se budeme modlit trochu jinak?

Pavel Vopalecký

MODLITBA V ÚSTRANÍ

Mt 6,6 „Když ty se modlís, vejdí do svého pokojku, zavří za sebou dveře a modli se ke svému Otci, který zůstává skryt, a tvůj Otec, který vidí, co je skryto, ti odplatí.“ To je jeden z možných způsobů, jak se modlit. Teď jde jen o to, kdy a jak máme modlitbu v ústraní užívat?

Je to diskrétní (bez svědků) volání k nebeskému Otci. Zde bychom se měli zbaňovat balastu „okázalých a vybroušených“ slov, která jsou úzkostlivě střežena správným biblickým poznáním.

Je to úpěnlivé volání v situacích, kdy „jde o tuhého“ a my se začínáme strachovat o příští dny. Podobně jako na Samuele doléhala žádost vystrašených Izraelitů: „Ne přestaň za nás úpěnlivě volat k Hospodinu...“ (1Sa 7,7n), doléhají i na nás různé těžkosti, které křičí po úpěnlivé modlitbě v ústraní.

Modlitbou v soukromí **zpracováváme smutek**. Když naříkáme a pláčeme v těžkém zármutku nad druhými lidmi nebo nad sebou samými, pak mnohdy nestojíme o svědky našeho „vylévání slz“ před Hospodinem. Tak tomu bylo v případě Nehemjáše: „Když jsem slyšel ta slova, usedl jsem a plakal. Truchlil jsem několik dní, postil jsem se před Bohem nebes a modil jsem se k Němu“ (Né 1,4).

Příkladem modlitby v ústraní je i Elijášův zápas o vdovina syna. Ve střešním pokoji bojoval prorok těžký **zápas o život** ve zdánlivě neřešitelné situaci (1Kr 17,17-19). Podobně tomu bylo v případě Jonášova zápasu v břichu velké ryby - bez svědků. Byl tam jen on a Bůh.

I prorok Daniel vyhledával soukromí svého pokoje, aby **rozmloval s Bohem a předkládal prosby o slitování a odpusťení**. A Bůh jej vyslyšel. Nejlépe však charakterizuje osamocený boj na modlitbě sám Pán Ježíš, který „za svého pozemského života přinesl s bolestným voláním a sázami obětí modlitb a úpěnlivých prosob Bohu, který ho mohl zachránit před smrtí a byl vyslyšen a zbaven své bázne“ (Žd 5,7). On odcházel na pustá místa, aby se tam modlil (Lk 5,15). Vystupoval na hory a rozmlouval tam v soukromí s Bohem (Mt 14,23).

Toto soukromí bychom si neměli nechat vzít. Všechny uvedené příklady nás přesvědčují o tom, že Boží lidé potřebovali a potřebují chvíle samoty pro modlitbu v ústraní. V našem životě jsou okamžiky, kterým nemají být svědky ani ti nejbližší, ani životní partner či blízký přítel. Když úpěnlivě voláme, zápasíme se smutkem, pláče me ba kříčíme, když bojujeme o život, vyznáváme ty nejtajnejší hříchy a prosíme o slitování, pak „zavří za sebou dveře!“ A mějme na paměti, že modlitby se neměří časem, ale vroucností, se kterou k Bohu přistupujeme.

A přestože jsou modlitby v ústraní tak důležité, neměli bychom zapomínat ani na společné rodinné a sborové modlitby. I zde však platí, že nejde o uhlazenost a elegantnost vyjadřování, ale především o vroucnost. Naše modlitby mohou být oslavné, děkovné, přímluvné či vítězné, ale měly by vyvěrat z hloubky našeho nitra.

Ota Zabystrzan

MODLITBA JAKO ŽIVOTNÍ PRINCIP

1Te 5:17 „Bez přestání se modlete“

1. Nevynechat žádnou příležitost k modlitbě. Paní učitelka se ptá dětí ve škole: Děti, kolikrát denně se má jíst? – Nikdo neví, a tak jim vysvětlí, že se snídá, obědová, večeří, mezitím svaří atd. – Vtom se přihlásí Pepíček a říká: „Prosím, můj tatínek ji jednou denně.“ – „No, to je strašně nezdravé,“ říká paní učitelka. – „...sí, on jí pořád!“

Slova „bez přestání se modlete“ mohou také znamenat: nevynechejte žádnou příležitost se modlit, tedy ne: „modlete se bez zastávky, bez přerušení“, ale stále se k modlitbě vracejte. Nevynechejte žádnou příležitost. – To platilo o Pepíčkově tatínkovu a mělo by to platit i o našich modlitbách.

2. Modlitba bez přestání je věcí vztahu, ne činnosti. Někdo se zeptá: „A za co se mám pořád modlit?“ – Když nemám za co, tak se nemodlím. Myslím, že tady se jedná o nedozumění. Bohu nejde o to, abychom stále drmolili nějaké modlitby. – Pán Ježíš vyčítá farizeům, že jsou marnomluvní, mnohomluvní a myslí si, že tou mnohomluvností Boha „přemluví“.

Modlitba nemůže být samoúčelná, tedy nemohu si myslet, že stačí samo modlení. Jde o vztah! Rozhodující je především vztah důvěry vůči Bohu.

Malé dítě se dokáže přitulit a třeba bez hnuti držet tváříčku na tváři maminky, nasává její blízkost - ani nemá, co říct, a když něco povídá, mnohdy mu není rozumět, maminka jen přikývne a drží je dál.

3. Je důležité vyhradit si čas, kdy nebudu dělat nic jiného než se modlit. Malý chlapec jede na kole a volá: „Mamíčko, dívej se, jak jedu!“ Soustředuje se především na to, aby nespadl, ale „na pozadí“ toho všechno zůstává v kontaktu s maminkou. Mluví s ní a celý rozhovor je součástí jeho jízdy.

Jak píšeme písemky? Jak zvládáme težkosti? Je náš rozhovor s Bohem součástí našeho psaní, součástí toho, jak zvládáme překážky?

Cítím však, že za slovy: „Bez přestání se modlete“ se může skrývat jedno nebezpečí. A sice, že podlehнемe dojmu, že nám

stačí ona letmá modlitba cestou do práce, v zaměstnání, na nákupech, při domácích pracích, proste při všem, co děláme. V důsledku toho si pak nevyhradíme čas na modlitbu samu. Dobu, během které nebudeme dělat nic jiného než se modlit. Myslím, že i to je důležité. Mít jednoduše čas, kdy se rozhodnu, že nebudu řešit žádné problémy, nenechám se vyrušovat – a budu jen mluvit s Bohem.

Počítáč může pracovat tak, že funguje několik programů najednou, o některých ani nevíme, že vůbec běží – jsou na pozadí. Ale v každém okamžiku může být jen jeden program, který je v popředí, aktivní. Ten, se kterým právě pracujeme. Je dobré, když máme aktivovaný podprogram: „Modlitba na pozadí“. Zároveň je však třeba, abychom ho dávali také do popředí a aby v tom byla výváženosť.

Jenda Vopalecký

PREKÁŽKA MODLITBY – HRIECH

Čo je modlitba?

V krátkom slovníku slovenského jazyka je slovo **modlitba** definované takto: *je to náboženské uctievanie alebo vzývanie Boha alebo svätých*. V Biblii, ktorá je modlitbami popretkávaná, nenájdeme definíciu modlitby, ale nájdeme nespočetné príklady modlitieb rôzneho druhu k Bohu, nájdeme rady ako sa modliť, ba dokonca sú tam prikazy modliť sa. Modlitba k sochám, obrazom (teda k modlám) je zbytočná, ba pre Izraelitov zakázaná (2M 20:3-5). Touto príčinou spočívajúcou v nesprávnom nasmerovaní modlitby sa už ďalej nebudeme zaoberať, lebo je okrem iného hriechom.

Často sa modlitba k Bohu nazýva duchovným dýchaním, a tiež sa prirovňáva k telefonovaniu – rozhovoru na diaľku. Toto prirovnanie nám v závere poslúži na zobrazenie nefunkčnej modlitby (poruchy v modlitebnom spoločenstve s Bohom), na čo je zameraná celá táto úvaha. Písat

o záporných skutočnostiach nie je lákavé, čítať tiež nemusí byť sympatické. V každom prípade je to potrebné, lebo aj v každodennej praxi sú veľmi cenení ľudia, ktorí vedia opraviť poruchu zariadenia, vyriešiť ľadu, naštartovať ekonomický rozvoj ...

Nefunkčná modlitba.

Začneme stavom poruchy. Boh skrže proroka Izaiáša oznamuje nevernému Júdovi, že nedostane pomoc o ktorú sa modlí, lebo je tu prekážka. Táto modlitba nie je funkčná. Obsah prosby sa nedostal až do Božieho ucha. Boh ju nepočul. Toto sú jeho slová:

Hľa, ruka Hosподinova nie je prikrátka, aby nemohla zachrániť, ani jeho ucho nie je prítažká, aby nemohlo počuť; ale vaše neprávosti spravili priehradu medzi vami a medzi vaším Bohom, a vaše hriechy skryli pred vami [jeho] tvár, aby nepočul. Lebo vaše ruky sú poškvrnené krvou a vaše prsty neprávostou; vaše pery hovoria lož, a vás jazyk žvacie prevrátenosť. (Iz 59:1-3 (ROH))

Je na príčine „prijímač“?

Všimnime si, že je tu predstavený Boh Izraela, ktorý má všetky potrebné veci – telesné orgány – na komunikáciu. Má ucho, má ruku (pozoruhodné jednotné číslo, u ľadu sú to párové orgány) a tvár. Tým sa má naznačiť jeho dokonalosť v jedinom a tiež to, že On je živý Boh na rozdiel od modeli, ktoré majú uši a nečujú (Ž 115:6). Ved akoby inak by to mohlo aj byť so Stvoriteľom? Žalmista sa pýta: Či azda ten, ktorý vsadił ucho, nepočuje? [Alebo] či ten, ktorý utvoril oko, nevidí? (Ž 94:9). Má tiež ruku, nástroj to na realizáciu toho, čo počuje. Iste má i iné (zmyslové a mimozmyslové) schopnosti. Tieto antropomorfne (človeku podobné) predstavy Boha vyvieraču sú najmä z doby, kedy text vznikal, ale aj nám pomáhajú pochopiť abstraktne skutočnosti ako je sluch, zrak alebo aj niečo hlbšie. Iste tieto pomenované orgány ľudského tela vo vzťahu k Bohu nechápeme fyzicky.

Je to vždy správne na začiatku sa sústredit' na Boha. Jeho poznávať. Prinesie

to veľa radosti a novej energie. A okrem toho, to bezpečne priviedie k správnemu riešeniu.

Čo je príčinou, keď modlitba nie je počutá a potom aj nie je vypočítá? U Boha nie je žiadna chyba, porucha. On je večne dokonalý. Môžeme si byť istí, že na tejto strane je vždy všetko v poriadku. Boh je nepretržite na multilaterálnom (mnohostrannom) príjme. Sláva Mu za to!

Príčina je jasná!

Má korene (dôvody) na zemi - v ľadu: *vaše neprávosti spravili priehradu (rozdelenie).*

Slovo priehradu (rozdelenie) ma viedie na slová Abraháma, ktoré povedal bohatému mužovi (v Lk 16:26) *medzi nami a vami je upevnená veľká priepasť*, je to tragickej priepasť, ktorou je priestorovo vyjadrený hriech.

Výraz *vaše hriechy skryli [jeho] tvár* ma viedie do druhého listu Korintánom záveru 3. a začiatku 4. kapitoly, kde je tiež reč o zástere na srdci Izraelitu a odhalenej tvári Pána Ježiša v srdci kresťana pôsobením Boha. O tom budeme podrobnejšie uvažovať pri návode ako tento nepriaznivý stav nefunkčnej modlitby zmeniť.

A čo iné miesta v Biblia?

Toto nie je jediné miesto v Biblia, kde Boh oznamil, že nepočuje modlitby. Sú to napr.: *Preto keď rozprestierate svoje ruky, zakrývate svoje oči pred vami, ba i keď množíte modlitbu, nečujem; vaše ruky sú plné krvi. (Iz 1:15)* Vaše neprávosti to odvrátili, a vaše hriechy zadzívajú to dobré od vás. (Jr 5:25). *Zastrel si sa hustým oblakom, aby neprenikla modlitba (Pj 3:44). Ved' vieme, že Boh hriescíkov nečuje; ale keď niekto cíľ Boha a ční jeho vôľu, toho čuje (J 9:31).*

Pričinou, že Boh nepočuje modlitby hriescího ľadu sú jeho hriechy, ktoré rastú ako vŕbové prútne zo starého koreňa, ktorý biblia nazýva *strašným* slovom *hriech*.

Čo je hriech?

Pre bežného ľadu je ono synonymom niečoho, čo je na smiech. Pre veriaceho, zdá sa mi, že sa príliš častým používaním

stal hriech bežným výrazom, a tak mnachokrát stráca svoju varujúcu funkciu, stráca jeho obsah znak ošklivosti, vyvolávajúci stav, aby sa ho ľadok štítil. A to nielen vo vyslovovaní mrzkych slov, ale najmä v konaní toho, čo je označené v Biblia ako hriech. Teraz nemáme priestor, aby sme vymenovali jednotlivé veci, ale čítajme pozorne Biblia a tá nám povie, čo je hriech (viac ako 500 výskytov). Nie je to iba nedržanie desatora - *hriech je prestúpením zákona (J 3:4)*, ale tiež všetko, čo nie je z viery, je hriech. (R 14:23); je to napríklad aj: *Kto teda vie dobre činiť a nečini, má hriech (Jak 4:17) atď.* Je to najmä nevera: *A keď on príde, bude usvedčovať svet o hriechu, o spravodlivosti a o súde, a to o hriechu preto, že neveria vo mňa (J 16:8-9).*

Na doplnenie ešte prekladateľská poznámka: V gréckom jazyku pôvodne slovo HAMARTIA znamenalo *netrafiť* značku - *minúť cieľ*, ale tento etymologický význam sa v Novom Zákone stráca. Je to obsiahly výraz pre morálnu povinnosť. Vyskytuje sa vo význame (a) **princíp alebo zdroj činnosti**, t.j. vnútorný element produkujúci činnosť (R 3:9), (b) vlastnuci princíp alebo moc, a to **organizovaná moc**, účinkujúca skrze orgány nášho tela („telo hriechu“), atď.

Ak je medzi ľadom a Bohom hriech, tak modlitba minie cieľ, ktorý určil Boh. Svedomie to každému raz pripomene. Boh to nemusí do nekoniecna opakovať, lebo jemné svedomie ľadu mu to hovorí: *Keby som bol hľadeli na neprávost vo svojom srdci, neboli by vyslyšal Pán (Ž 66:18).*

Boh pripravil riešenie

Keď teda skutočnosť je takáto tragická, čo sa s tým dá robiť? Má ľadok nejaký prostriedok, nejakú možnosť opraviť toto prerušené spojenie? Ľadok nemá, ale Boh má. Keď to poviem skrátene: Boh riešil a vyriešil otázku ľadského hriechu a hriechov. Tým preklenul priečasť (spravil most) a dal ľadom možnosť pristúpiť pred Božiu tvárou. Biblickými slovmi: *Lebo toho, ktorý nepoznal hriechu, učinil za nás hriechom, aby*

sme my boli spravodlivosťou Božou v ľom. (2K 5:21) Bolo to niečo nepredstaviteľne strašné, keď Ten, ktorý povedal: *Otec, d'akujem ti, že si ma počul. No, ja som vedel, že ma vždy čuješ (J 11:41-42)*, musel o niekoľko dní volať: *Éli, Éli, lama zabachtani?! To je: Môj Bože, môj Bože, prečo si ma opustil?!* (Mt 27:46). V tomto výkruku sda zrači oddelenie - priečasť hriechu. S tou sa nedá nič urobiť, ona je proste *upevnená* (Lk 16:26).

Je tu len jediný spôsob ako sa zbaviť „svedomia hriechov“: keď krv Kristova očistí naše (moje) svedomie od mŕtvykh skutkov (Žd 9:14). Vtedy **sme ospravedlinení jeho krvou (R 5:9)**. A tak teda milovaní, keď nás neobviňuje naše srdce, máme smelú dôveru k Bohu a [všetko], čokoľvek prosíme, berieme od neho, lebo zachovávame jeho prikázania a činíme to, čo je lúbe pred ním (1 J 3:21-22).

Keď sa vrátime k slovu *skryť alebo zakryť*, ono nás vede k slovám apoštola Pavla: *ale hned, ako by sa obrátilo k Pánovi (srdce), vôkol sa odnima zástera a ... my všetci odostretou tvárou vzhliadajúc sa v sláve Pánovej sťa v zrkadle meníme sa na ten istý obraz, od slávy v slávu, ako od Ducha Pánovho (2Kor 3:16-18).* Lebo [je] to Boh, ktorý povedal, aby sa zo tmy zaskvelo svetlo, ktorý sa zaskvel v našich srdciach na osvetenie známosti slávy Božej v tvári Ježiša Krista (2K 4:6). V týchto slovách je opisané, ako Boh umožňuje, aby ľadok mal s Ním spoločenstvo, teda modlil sa tak, že nie je zakrytá tvár Božia a ani tvár modlitebnička.

Hriech je v liste Rimanom zosobnený ako krutý vládcu, ktorému musí každý narozený ľadok na zemi slúžiť. Je len jediná cesta, ako sa dostáť z „kráľovstva hriechu“ – zomrieť. Keď s Kristom zomrie „telo hriechu“ (sarx – mäso), potom je znovuzrozený ľadok slobodný. Boh to učinil, hriescí ber to vierou! **To je posvätenie.** Modlitebničok sa dostáva po moste, ktorým je Kristus, cez priestorové oddelenie svätého Boha a hriescího ľadu – priečasť hriechu.

Aj vôle človeka je potrebná k odstráneniu hriechu ...

Nie je to však automatické. Predpokladá to aj našu spoluúčasť a tá nie je vždy (ba mállokedy) po vôle človekovi. Boli, sú a budú ľudia, ktorí dajú tejto zvesti za pravdu (uveria jej), ako to urobil Dávid: „*Videl neprávost' vo svojom srdci a potom si povedal: Keď som mlčal, prahly moje kosti v mojom [žalostnom] kriku deň čo deň. Lebo dňom i nocou ťažela na mne tvoja ruka, [a preto] sa moja [životná] štava obrátila na letné sucho. Sélah [Preto som povedal]: Vyznám ti svoj hriech. A svojej neprávosti som nezakryl. Riekol som: Vyznám Hosподinovi svoje prestúpenia. A ty si odpustil neprávost' môjho hriechu. Sélah“ (Žalm 32:3-5). Spinil to, čo radi Ján veriacim: „Keď vyznávame svoje hriechy, verný je a spravodlivý, aby nám odpustil hriechy a očistil nás od každej neprávosti“ (J 1:9).*

Boh počuje v každom prípade modlitbu človeka, ktorý vyznáva pred Ním svoje hriechy a hľadá odpustenie v obete Pána Ježiša Krista. Nechce to teraz niekto vyskúšať? Boh povedal: „*Doneste celý desiatok do domu pokladu, aby bola potrava v mojom dome, a nože ma [potom] skúste v tom, hovorí Hospondin Zástupov, či vám nepotrváram nebeských prieduchov a [nejvylejem vám požehnania až prehojne]“ Mal 3:10.*

Prekážkou modlitby nie je hriech ako taký, ale to, keď človek si neprizná, že hreší, že je hrievník a keď tento hriech nevzná a neverí v Pána Ježiša Krista. Ako potom môže Boh počuť a vyplniť jeho modlitbu?

Ako „mobil“

Na záver ten sľubený príklad: Možno sa to stalo už aj vám. Mobil je v poriadku, má nabité batériu, prijímate SMS-ky, počujete, ak Vás niekto volá, ale Vy nemôžete volať. U nás na Slovensku je to vybitá karta EASY, nie sú zaplatené poplatky. K tomu chcem pripojať (najmä pre mladú generáciu, ale nielen pre nich) stav nefunkčnej modlitby. Boh aj týmto článkom poslal SMS-ku evan-

jelia do tvojho srdca. Nebudeš môcť obojsmerne s ním komunikovať, keď si nenabiješ kartu EASY, nevezmeš si vierou od Boha odpustenie hriechov. A, ved' je to také ľahké (ako to anglické slovo v preklade znamená). To platí pre neobráteného piateľa, ale tiež pre každého, koho obviňuje srdce z nejakého hriechu. Verím, že vaše modlitby sa potom sfunkčnia. Amen.

Ján Čiž

PŘEKÁŽKY V MODLITBÁCH

Mám ve své knihovně osm knih, ktere se zabývají modlitbou. Ve třech z nich jsem nalezl kapitolu nazvanou „Překážky při modlitbách“. Všechny tři knihy jsou inspirující a je škoda, že vzhledem k omezenému rozsahu článku nemohu o tomto předmětu z pohledu autorů zmíněných knih pojednat podrobněji. Přesto zde alespoň naznačím šíři, s níž je možno k problematice přistoupit.

V roce 1997 vydalo vydavatelství A-Alef knihu Sammy Tippita „Požehnanie modlitby“. Autor v kapitole „Překážky modlitby“ zmiňuje následující: náboženství bez vztahu s Bohem, narušené mezilidské vztahy, zaneprázdněnost a sobectví. D.H.Dolman v knize „Modlitební život věřících“ uvádí v 11. kapitole následující překážky: pochybnost, samospravedlnost, kritiku druhých, nelásku v srdci, neusporeádaný rodinný život, neposlušnost Boha, zanedbávání obecenství s věřícími, nedostatek chval, díků a dobročinnosti a nevděk. A konečně kniha „Nevolá nadarmo“ (ve které není uveden její autor) uvádí v kapitole „Překážky našeho volání k Bohu“ nevěru, neposlušnost, nelásku (sem patří neodpuštění, hádavost, spory, lakovství v dávání, sluch uzavřený k volání chudého, nesvornost v domě, špatný vztah k manželovi či manželce, kritika jiných a závislost) a konečně formalismus.

Co si s tím vším počít? Zmiňované překážky totiž nejsou problémy několika málo lidí na okraji cirkve, nýbrž jsou to každodenní břemena našeho kresťanského života.

Při hledání odpovědi na otázku: „Co stím?“ se musíme vrátit ke kořenům. Modlitba je (mimo jiné) jedinečnou příležitostí ke komunikaci s Bohem. Onen nepochopitelně veliký Bůh se k nám skláň s nabídkou, že nám bude naslouchat, když mu budeme chtít něco sdělit. Jak to? Pouze pro svého Syna, Ježíše Krista, v jehož jménu se modlíme. Jen jeho zástupná dokonalost a čistota jsou zárukou toho, že Bůh nám naslouchá a naše modlitby vyslyší. Ovšem ve chvíli, kdy se ze vztahu s Bohem stane ideologie či náboženství, se svým provozem, domy, obřady, posty a finančními toky, přestává být i modlitba čímsi křehce intimním a stává se buď náboženskou povinností, pouhou formalitou, záslužnickým skutkem či malým řečnickým cvičením v rámci tzv. shromáždění. Ztráta potřeby komunikovat s Bohem osobně, aktuálně, naléhavě a s vědomím nehodnosti je jedním ze signálů mrtvé víry. Vedle této nepotřebnosti modlitby jsou zde však další projevy, které snad neznamenají duchovní prázdnотu, ovšem signalizují vážnou poruchu v přístupu k Bohu.

Něco podobného popisuje Izajáš v 1. kapitole. Zde Hospondin přikře odmítá náboženské úkony lidu izraelského: „K čemu je mi množství vašich obětních hodů, praví Hospondin. Přesylil jsem se zápalných oběti beranů i tuku výkmených dobytčat, nemám zájem o krev býčků, beránků a kozlů. Že se mi chodíte ukazovat! Kdo po vás chce, abyste šlapali má nádvoří? Nepřinášejte už šatebné obětní dary, kouř kadidla je mi ohavností, i novoluni, dny odpočinku a svolená shromáždění; ničemnost a slavnostní shromáždění, to nemohu vystát. Z duše nenávidím vaše novoluni a slavnosti, jsou mi jen na obliž, jsem vyčerpán, když je musím snášet. Když rozprostíráte své dlaně, zakrývám si před vami oči. At se modlite sebevíc, neslyším.“ (Iz 1,11 - 15).

Co bylo přičinou tak radikálního Božího odmítnutí všech forem zbožnosti Izraele? Pokrytectví. Na jednu stranu oběti, modlitby a slavnostní bohoslužebná shromáždě-

ní, na druhou stranu nenávist, násilí, absence milosrdenství, bezcitnosti k trpícím, bezpráví a bezzákonnosti. Bůh není jako člověk, který se snadno nechá oklamat vnějším zdáním zbožnosti. Bůh odhalí snadno rozpor mezi okázalým náboženstvím a modlářským sebezbožštěním projevujícím se soběsídelností a egoismem.

Upřímně řečeno, hrozí nám totéž nebezpečí pokrytectké zbožnosti, jakou kritizuje Izajáš. Pokusíme se sestavit zde jakýsi ochranný test, který by nám měl posloužit jako zrcadlo, ve kterém můžeme zkoumat svůj vztah s Bohem, jak se odráží ve vztahu k sourozencům ve vídě „Kdo nemiluje svého bratra, kterého vidí, nemůže milovat Boha, kterého nevidí.“ (J 1,4,19):

- Miluji vroucně bratrskou lásku všechny sourozence v církvi? I ty, kteří se mnou nesouhlasí? I ty „novátoři“ či „konzervativci“? Považuji je za sebe důstojnější? (A dávám jim to např. na bratrských setkáních najevo tak, že jim naslouchám, že se namáhám, abych je pochopil, porozuměl jim a mohl jim vyjít maximálně vstříč?)
- Jsem ochoten jít raději bezmasou stravu, než abych poškodil duchovně bratra, který si myslí, že Bůh nám masitou stravu zapovídá? (Týká se asi 1000 jiných podobných i odlišných záležitostí.)
- Projevují skutečnou úctu svým sourozencům? I tehdy, když si ji nezaslouží svým nemoudrým či zbrklým jednáním?
- Dobročinně tém, kteří mi ublížují?
- Činím dobře tém, kteří mě ohrožují?
- Dělám vždy vše pro to, aby mezi sourozenci panoval pokoj?
- Odpouštím skutečně tém, kteří mi ublížili, jako i Kristus odpustil mně?

Takových otázek by mohlo být mnoho. Pokud na všechny neodpovídáme kladně (a kdo z nás, jsme-li upřímní, by si takto odpověděl dovolil), musíme sklonit hlavu před naším Pánem v pokání: „Ano, zde jsou překážky našich modliteb. A v mé nemilosrdném, nelaskavém či zlobném vztahu

k tomu bratru či sestře je příčina toho, že jsem neradostný, prázdný, nemocný a ne-pokojný. Pane, nedovol, aby se tvrdost mého srdce stala trvalou součástí mé osoby." Jsme toho ale ještě schopni? Rozpoznáváme, když o někom řekneme, „že nám leze ten člověk na nervy“, že je to ve skutečnosti nenávist, zloba, závist, případně pocit ohrožení? Jsme ještě schopni přemýšlet nad duchem Kristovým, duchem tichosti a pokory, který - jak vyznáváme - se stal součástí naší nové křesťanské identity?

Nesla-li se celá naše úvaha o překážkách při modlitbách v jakémusi hledání způsobu, jak si poradit s konkrétními bariérami a zátarasy, oddělujícími nás od Boha („Jsou to právě vaše nepravosti, co vás odděluje od vašeho Boha, vaše hříchy zahalily jeho tvář před vámi, proto neslyší.“ Iz 59,2), pak závěr by měl jasné a jednoduše ukázat cestu všem těm, kdo se trápí nad svou hříšností a touží po změně:

„Celník stál docela vzadu a neodvážil se ani oči k nebi pozdvihnout; bil se do prsou a říkal: „Bože, slítaj se nade mnou hříšním.“ Pravím vám, že ten celník se vrátil ospavědliněn do svého domu...“

...a ne ten farizeus...

Petr Vaďura

BÁSEŇ

Ticho mezi dvěma

Nejhorší jsou slova nevyřčená,
ta slova strašná a hořká.
To temné ticho mezi dvěma.
Jak uhlíky řeřavé v srdci vsypané.
A déšť tu nepadá.
Je strašnější než bouře připravená.
Bez blesků a hromů nad hlavou.
Ta propukne najednou.
Hádky, blesky a hromy lepší jsou,
O těch víc, že ustanou.
Kéž by ta slova nevyřčená mezi lidmi dvěma,
Nikdy nebyla.

Kamil David

SVEDECTVO

TY SI VZÁCNÝ

Každé ráno otvára Connie Dianine dvere, aby okúpala svoju ochrnutú priateľku a cvičila s ňou.

Slniečné lúče cez rolety prenali do izby a ponárali ju do mäkkého zlatého lesku. Prikrývka na posteľ ležala na tom istom mieste, ako ju Connie večer predtým okolo Diany položila. A predsa vie, že jej priateľka je už chvíľu hore.

- „Si už pripravená vstával?“

- „Nie... ešte nie“, znie tichá odpoveď z posteľe.

Connie vzdychne, usmeje sa a zatvorí dvere.

Je to každé ráno to isté. Každý deň, keď Connie príde do Dianinho bytu, tá istá rutína. Je už predpoludnie, keď je Diana hotová, aby sa posadila do svojho invalidného vozíka. Aj tieto hodiny v posteli sú vzácné.

Vo svojej tichej svätyni otáča Diana hlavu na poduške smerom k tabuli s lístočkami. Jej pohľad klže po každej kartičke, každom lístku, ktoré sú tam priprnuté. Po každej fotografií. Po každom lístočku, ktorý je starostlivo zavesený. Ticho je prerušené, keď Diana tiško začne hovoriť. Modlí sa.

Niekto snáď vidia, ako Diana meravo a bez pohybu sedí vo svojom vozíku a len otáča hlavou. Musia ju kŕmīť a všade vozíť. Pokračujúce symptómy sklerózy multiplex sa z roka na rok zhoršujú. Jej prsty sú ochrnuté a meravé. Jej hlas je slabý, ako šepot. Ľudia, ktorí ju vidia, hovoria: „Aká tragédia. Jej život nemá zmysel. Už nemôže robiť celkom nič.“

Ale Diana je v plnej dôvere presvedčená, že jej život je zmysluplný. **Počíta sa jej modlitebný čas.** Prenáša vrchy, ktoré stojia misionárom v ceste. Pomáha duchovne slepým otvárať oči. Späť zatláča ríšu temnoty, ktorá zatemňuje uličky a ulice východného Los Angeles.

Pomáha matkám bez domova, opusteným a zneužívaným deťom, zúfalým tínejdžerom, postihnutej mládeži, umierajúcim a zabudnutým starým ľuďom v útlkoch.

Diana stojí v prednej linii: Nesie evanjelium od Krista ďalej, vzpriamuje slabých, pochybujúcim kresťanom dáva novú silu, získava nových bojovníkov na modlitbách a potešuje svojho Pána a Vykupeľa.

Táto slabá žena vie o svojom mieste na svete. Je to jedno, že ostatní nevidia jej význam vo veľkom pláne. Ona poznala Jeho adresu s dodatkom: „v srdci Božom“.

V srdci Božom - závažnejšie to už nemôže byť, či niekoľko sedí za počítačom, za volantom autobusu, za katedrou v triede, v kuchyni alebo leží v posteli a modli sa. Jej život je skrytý v Kristovi. Ona buduje Jeho kráľovstvo. Iní sú vyslanci. V ňom dostáva jej život význam, hĺbkou a cieľ, je to jedno, čo robi.

Modlim sa za to, aby poznali svoj význam, ktorý má ich život, život kráľovských detí. Určite nespoznajú úplne význam každej udalosti, ale môžu vedieť, že každá udalosť v ich živote je významná.

A vy ste dôležité.

Joni Eareckson Tada

V r. 1967 Joni Eareckson Tada utrpela úraz pri kúpaní, po ktorom od krku nadol ochmula. Dnes jej príbeh poznajú ľudia po celom svete. Joni umelkyňa, referentka a autorka jedenástich obľúbených kníh, je manželkou Kena Tadu, učiteľa spoločenských vied.

Preložil Ján Číž

MODLITBA V NAŠÍ RODINE

Vzpomínám si na dobu, kdy jsem občasne klekala k promyšleným modlitbám s touhou vysoustružiť co nejdokonalejší modlitbu ve snaze uspokojit tak nebeského Otce a obstát. Vždy jsem predem věděla, zač poděkuji, zač budu prosit a co předkládat Pánu Bohu. Docela se mi to dařilo, občas jsem i jakési „ovoce“ zahľéd-

la a některé modlitby z těch časů Pán Bůh dodnes naplňuje v mífě vrchovaté – například za znovuzrození manžela a všech tří našich dětí.

Také naše stěhování bylo promodeným krokem víry; napřed jsme se modlili za výměnu a přestěhovali se jako pětičlenná rodina do mnohem menšího bytu ve Vsetíně. Tři čtvrtě roku jsme pak prosili o větší byt – dřív než půjde nejstarší dcerka do školy. Bylo to napínavé, hledali jsme poslední dva měsíce bydlení velmi intenzívne i my sami – a nic. Až když jsme rezignovali na své sily, Pán Bůh nás „přestěhoval“ do třípokojového bytu během jednoho týdne, těsně před začátkem školního roku. Byly to první roky našeho chození s Bohem, kdy byla pro nás každá taková naplněná modlitba obrovským zázrakem, než jsme se naučili každodenně s jeho pomocí a moudrostí počítat. Věbec tim nechci říct, že si těch každodenních zázraků nevážíme nebo že nám zevšedněly. To rozhodně ne, vždyť ti, kdo nás znají, vědí, čím jsme si za poslední léta prošli jak v manželství, tak i v manželově podnikání. Přes zkušenosť s bydlením jsme se museli několik let učit důvěřovat, že skutečným manželovým zaměstnavačem nejsou zákazníci, ale sám Bůh.

Děláváme si sice pravidelný soupis výdajů a pravděpodobných příjmů, ale naplnění veškerých našich potřeb svěřujeme jemu. Věbec to nejsou jen základní věci jako zaplacení inkasa či dokupování potravin a oblečení. Živým příkladem nám jsou často naše děti, které neváhají modlit se i za ziskání přítelků nebo jen za pěkné počasí na vytoužené opékání špekáčků. Pokaždé mě znova udiví, jak náš velký mocný Bůh bere tyto věci vážně. A my se učíme brát naprostě vážně jeho odpovědi, i když někdy zni NE nebo ČEKEJ.

V úvodu jsem psala o vysoustružených modlitbách. Už se o ně nesnažím. V době, kdy jsem prožívala velkou psychickou bolest – není to tak dávno, veškeré kapesní příručky - „Jak se správně modlit“ selhaly. Měla jsem tehdy pocit, že si buď zachovám

před sebou tvář, problémy si nějak sama zpracuji a pak je přehledně vytříděné předám Bohu Otci, nebo prostě jen otevřu své srdce. Zvolila jsem tu druhou možnost. Kdo to zažil, ví, že je to cesta riskantní a nahání strach – co asi Pán Bůh udělá s tím vším, co ve mně je, když ho tam pustím?

Dopadlo to dobře, jestli jsem předtím psala o tom, co všechno od našeho Pána dostáváme, teď se mnohem víc raduji z možnosti jej víc poznat – kdo vlastně je. A žasnu nad tím, jak jej zajímám, jak mu na mně osobně záleží, jak moc mě miluje. Vyčutnávám si možnost mluvit s ním naprostě otevřeně – a často velmi chaoticky – o všem, co prožívám, co cítím, po čem toužím a on mi svým Duchem připomíná, zač je třeba prosit, zač děkovat, zač chválit...

Broňa Habová

POKRAČOVÁNÍ

Pokračování z minulého čísla (2/2001)

ESOTERIKA & NEW AGE

O jarním úklidu pro tělesnou energii

NEW AGE - „Nová doba“
S esoterikou je úzce spjata New Age - „Nová doba“. Jde přitom v podstatě o světový názor, nebo lépe vidění světa, které povstalo z touhy překonat krizi moderní technikou poznamenané éry. „Nové myšlení“ a „nové vědomí“ mají přívět lidstvo a člověka do souladu s přírodou.

Pojem New Age je ovšem starší než jeho projevy, právě tak jako jeho synonymum „období vodnáře“. Tyto pojmy pocházejí z esoterických a okultních světových názorů 19. a začínajícího 20. století. Vycházelo se v nich z pravidelných astrologických cyklů lidské historie, jejimiž výsledky byly různé spekulace o časových periodách. Zvláště v teozofii Alice A. Bailey (1880-1949) a ve spisech esotericky a teozoficky ovlivněných autorů, jako např. „New Age“ od

Davida Spanglera (1978) se tyto pojmy shrnuly. Tím, že hnutí „nového myšlení“ zahubovává tyto pojmy do svého okultního obrazu světa, prezentuje své bytí v současných dějinách jako nezvratný vývoj, protože jej vyvolávají neochvějně duchovně-kosmické zákony.

Tím se hnutí New Age stává sběrnou nádrží protichůdných proudů moderny, přičemž je třeba říci, že plynule přechází do jiných projevů naší doby, tak např. do alternativního, ekologického či do feministického hnutí. Podle názorů přívrženců New Age má naše doba opět získat svou plnost tamnosti, která ji byla ukradena industrializaci a vědou. Naše doba je tedy označována jako postindustriální, postkřesťanská a je označována jako průlom nové éry. To zase zpětně působí na všechny oblasti společnosti, především na přírodnovědu, na psychologii, náboženství a právě tak na hnutí esoteriky.

Dějiny hnutí New Age

Je nutno oddělit vytváření pojmu od samotného vývoje hnutí New Age. S druhým jmenovaným se setkáváme teprve v kalifornském kulturně- a společensko-kritickém hnutí odporu.

Pod vlivem války ve Vietnamu vznikaly skupiny aktivistů, kteří svým alternativním způsobem života protestovali proti společenským konvencím. Zvlášť nápadná a populární byla skupina Hippies, nazývaná také Děti květin. Ta prožívala svou vrcholnou fázi v rámci americké mládežnické kultury 60. let. Vznikla z antimilitaristického hnutí a přikláňela se stále více a více k východnímu pohledu na svět a k okultním praktikám. Drogy rozšiřující vědomí přitom sehrávaly významnou roli, čímž nemálo lidí přišlo nejen o psychické zdraví, ale dokonce o svůj život. Na počátku této doby žila většina z nich ve velkoměstech západního světa, ale po legendárním festivalu Woodstock Music doznalo hnutí útlum a většina pozůstalých idealistů se stáhla na venkov a začala žít ve společných komunách.

To, že model New Age nalézá také společensky stále více akceptace, ukazuje „Aquarius-Song“ z muzikálu „Hair“ z roku 1967. Konečný průlom z protestní kultury mladých nastal teprve v pozdních 70. a v 80. letech. Jednu z nejdůležitějších představ hnutí „nového myšlení“ popsala Marilyn Fergusonová v roce 1980 v knize „The Aquarian conspiracy“ (Německý titul zněl v překladu takto: „Sametové spiknutí. Osobní a společenská transformace ve věku Vodnáře“).

V ní jsou autorkou popsány jednotlivé duchovní zkušenosti, které zároveň jasně ukazují, že „nové vědomí“ se neprosazuje velkými společenskými přeměnami, jako jsou reformy nebo revoluce, nýbrž že vystupuje jako sítí stejně smýšlejících lidí, kteří působí současně na mnoha místech společnosti. Přitom hnutí „New Age“ nemá žádného vůdce a také žádnou strukturu; ve světě existují spíše nejrůznější odnože tohoto hnutí, které se veřejně projevují v komunách či střediscích.

Podstata - formy projevu - účinky

Povaha „New Age“ je určována již jeho podstatou, jejímž největším projevem je vědomí. To je považováno za realitu. Všechno je vědomí, všechno vychází z tohoto vědomí. Je to základ a oprávněnost bytí jakékoli existence. V jedné mystické utopii se má člověk stát režisérem vlastní evoluce a to tím, že změnou myšlení a rozšířením vědomí „nového člověka“ vyvolá „novou éru“. To však nastane jen tehdy, dosáhne-li podílu na kosmickém, nadindividuálním vědomí a tak se pro něj vyšší jednota lidstva stane reálnou. Prostředky, jak toho dosáhnout, jsou nesmírně mnohovrstvé a sahají od moderní psychotechniky přes staré formy meditací až k východním náboženstvím (budhismus, hinduismus a taoismus) a západní esoterice (meditace, okultismus, magie, archaické tradice jako šamanismus a indianika atd.). Všechno se zdá být dovoleno. Na cestě nezáleží, rozdoující je cíl. Cesta, která se stala velmi záhy populární, byla mystika spojená dro-

gami. Nositelé „Zjevení věku vodnáře“ by chtěli navázat na přirodní náboženství tím, že budou organizovat velké informační sítě a zpřístupní je široké veřejnosti. Velká psychovlna, která se od 60. let nezadržitelně valí přes lidstvo, přispěla také svými nabídkami vlastních zkušeností a meditaci velkou měrou k rozšíření myšlenek hnutí „New Age“.

Nechybí ani různá zařízení k „získání a rozšíření vzdělávání“ v oblasti New Age. První z nich vzniklo v jednom starém kulturním středisku Indiánů v Kalifornii a našlo velmi mnoho přívrženců na celém světě. Je to v roce 1962 založený Esalen-Institut.

Jedním z největších a nejzávažnějších dopadů hnutí New Age je odraz jeho myšlenek ve všech oblastech západní společnosti. Ten lze vystopovat až do samých přírodních věd. Hovoří se všeobecně o střídání paradigmatu (modelu hmoty - Platon), tzn. že starý osvícenecký rámec se rozšiřuje o duchovní dimenzi. Poukazuje se na jednotu ducha a hmoty. Mechanický obraz světa, založený René Descartesem a Isaakem Newtonem, je nyní o jedno tzv. „nové paradygm“ bohatší a má se tak stát celistvým organickým obrazem světa. Tyto pojmy zavedly do oficiální vědecké teorie T. Kuhn. Dalším důležitým dopadem je široká akce v osvícené západní průmyslové společnosti, ve které stejně chybí jakákoli náboženská naděje, a kromě toho se egoistickému (hříšnému) člověku spíše hodí vykoupit se sám, než spolehnout na vykupitelské dílo někoho jiného.

New Age nyní zpřístupňuje ono tak dlouho tajné vědomí esoteriky širokým masám a prezentuje internacionální synkretismus složený ze všeho, co může nabízet náboženství, psychologie, věda, esoterika, duchovnost, okultismus... V posledku je třeba chápát New Age jako novou kompozici esoteriky, proto vtahuje do hry také všechna náboženství, včetně křesťanství. Tam však ztrácejí význam dogmata jednotlivých názorů a prosazuje se spíše spiritualita jednotlivce, zaměřená na zkušenosti.

Hodnocení z křesťanského hlediska

Toto hnutí si jednoznačně klade za cíl dostat pod svůj vliv jak jednotlivce, tak nакonec i celosvětovou společnost. Chce přivést svět do stavu záchrany, která zahrnuje člověka i přírodu. Mluví se o Bohu, avšak myslí se přitom jen na neosobní silu. Tu ovšem může člověk odpovídajícím chováním zahrnout do svého nitra a stát se tak sám součástí božstva. Esoterická „transpersonální psychologie“ se přitom stává jedním z nejdůležitějších prostředků, neboť jednoty se nedosahuje myšlením, ale meditací a jinými spirituálními praktikami. Ty odpovídají buddhisticko-hinduistickému učení o Atmanovi a Brahmanovi¹. Východní, mystické a staré pohanské praktiky tvoří vůbec základ pro souhmenné poznání „New Age“. Na místo víry nastupuje údajně spolehlivé vědomí a poznání. Máme tedy co do činění se stejným fenoménem, pouze v moderním hávu, jako apoštol Jan a církevní otcové, když zápasili s gnosi a praktikami antických kultů mystérií.

Proti tomu hovoří jasnon řeči slova apoštola Pavla z Listu Koloským, která byla vybrána za heslo prvního roku nového tisíciletí: „V něm (v Ježíši Kristu) jsou skryty všechny poklady moudrosti a poznání“ (Ko 2,3). Pavel dokonce vybízí Kološany a všechny ostatní křesťany k tomu, aby tyto poklady vynášeli na světlo a snažili se vše poznat.

Michael Bartsch přeložil Tomáš Pala

1 - viz Offene Türen č. 2/1999; 3/2000

TÉMATICKÉ ČLÁNKY

VZKLÁDÁNÍ RUKOU

1. Proč „vzkládání rukou“?

Tak nějak může zareagovat křesťan, kterému tento biblický pojem zní cize, protože v církvi praktikován není a zdá se, že z různých důvodů ani praktikován být nemůže. Jedním z nich je jistě určitý odstup od kultury starého Orientu a řec-

ké antiky. Ty pro nás zůstávají zastřeny rouškou tajemství. Mnohým obyčejům rozumíme jen z části, některým vůbec ne a tak se jim obezretně vyhýbáme. Vzkládání rukou však podle vyjádření Nového zákona patřilo podobně jako učení o pokání, o víře v Bohu nebo učení o křtu k základním článkům křesťanské věrouky (Žd 6,1n). Už to je dostatečný důvod k tomu, abychom se tímto tématem vážně zabývali a přemýšleli, zda vůbec, a když ano, tak kdy a jakým způsobem tento biblický úkon uplatňovat.

2. Stručné vymezení pojmu

Chceme-li lépe porozumět určitému biblickému pojmu, měli bychom jej vnímat v širších souvislostech, nejprve Nového zákona a pak celé Bible. Řecké slovní spojení (he epíthesis tón cheirón) překládané českým vložením či opření rukou se objevuje jednou v souvislosti se křtem a přijetím Ducha svatého (Sk 8,17nn), podruhé jako způsob zprostředkování Božího daru (1Tm 4,14 a 2Tm 1,6) a nakonec jako již zmíněný základní článek křesťanského učení.

Je nápadné, že vzkládání rukou je spojeno s přímluvnými modlitbami. Člověk nedisponuje dary milosti (Sk 8,18nn). Spiše je to Bůh sám, kdo své služebníky vystrojuje dary a vysílá. To se má dít za modlitební podpory sboru a vzkládání rukou. Svědčí to o jistotě, spočívající na slovech zaslisení, s níž sbor očekává vyslyšení svých modliteb.

Daleko častější (v Nz 40x) je však spojení se slovesem (epitithemi tás cheiras) ve smyslu vložit ruce na někoho nebo na něco. Ve Starém zákoně (v jeho řeckém překladu - Septuagintě) je výrazu užíváno pro vložení rukou obětujícího na obětované zvíře (2M 29,10; 3M 1,4). Dále při obřadu dne smíření (3M 16), kde se jedná o přenesení provinění Izraele na kozla, jenž má být vyhnán do pouště. Vedle tohoto rituálu se ve Sz vyskytuje vzkládání rukou jako akt požehnání (1M 48,18), které souvisí více s aktem ustanovení do úřadu (4M 27,12nn; 5M 34,9). Srováme-li tedy tato

dvě jednání, tj. odstranění hřachu a požehnání, znamená akt vzkládání rukou, že na jeho příjemce přejde to, co je „zvláštní kvalifikací“ toho, kdo ruce vkládá: buď předává své zvláštní požehnání dále nebo zatiží zvíře hřichem, který tížil jej.

Slovesného spojení je v Nz užito převážně v souvislosti se zázračným uzdravováním (Mt 9,18; Mk 5,23; 6,5; 7,32; 8,23; Lk 13,12n; Sk 28,8), jež bylo prováděno Pánem Ježíšem Kristem a jeho apoštoly jako znamení započatého mesiášského období. Vedle toho se toto slovní spojení objevuje i u aktu žehnání dětem (Mt 19,13,15). A jak ukazuje paralelní místo v Mk 10,16, nejednalo se zde o jakési magické zprostředkování požehnání.

Další oblast, kde se zmiňované slovesné spojení vyskytuje, je oblast křtu. Patří sem Sk 8,17nn; 9,17 a 19,6, kde vzkládání rukou apoštolů udílí Bůh křtěncům svého Ducha. Lze sem zařadit i 1Tm 5,22 nebo Sk 6,6 a 13,3, kde je vzkládání rukou doprovodným gestem ustanovení do služby.

3. Shrnutí

Vzkládáním rukou na člověka nebo zvíře dochází tedy ke kontaktu, jenž slouží k přenášení moci nebo daru. Tento v mnoha náboženstvích magicky užívaný obyčej se přeznačen nachází v mnoha provedených i v Bibli. Pokusím se je charakterizovat a shrnout do čtyř oblastí:

Udělování požehnání

Obyčej vzkládání rukou při udilení požehnání je prastarý. Prostřednictvím uzavřeného kontaktu přechází požehnání na jiného člověka a nemůže být zpětně odňato (1M 48,14nn; 27,35).

Tímto způsobem propůjčuje své požehnání vzkládáním rukou (Mk 10,16), resp. zdvižením rukou (Lk 24,50) i Pán Ježíš. Pro biblické myšlení je přiznáčné, že požehnání nemůže být předáno jednoduše jen kontaktem, nýbrž že Bůh sám je dárce požehnání, a proto musí být prošeno o jeho milostivé udělení (1M 49,25).

Uzdravování

Také v tomto případě nejde jednoduše jen o jakési magické působení kontaktu, jak by se na první pohled mohlo nezasvěcenému člověku zdát. Naopak při vložení rukou je vzýván Bůh, aby pomohl (1Kr 17,17nn; 2Kr 4,32nn). Zvlášť často je zmiňováno vzkládání rukou v novozákoních zprávách o uzdravování. Pán Ježíš vzkládá ruce na nemocné a oni jsou uzdraveni (Mk 1,31; 5,23; 6,5 aj.). Vysvětlení tohoto jednání podává Lk 5,17 a 6,19: Moc Páně byla s ním, aby je uzdravoval; dotekem z něho vycházel moc, která uzdravovala. Ve všech zprávách o uzdravení však není rozhodující nějaké magické působení, nýbrž slovo Pána Ježíše plné moci, kterému lidé věřili, že může konat zázraky i na dálku (Mt 8,8,13; Lk 7,7,10). Ježíšovo spasitelské působení pokračovalo podle zpráv ze Skutků rukama apoštolů (Sk 3,6nn; 5,12,15; 9,12,17; 19,11; 28,8).

Přinášení oběti a přenášení hřichů

Vzkládání rukou je ve Sz často zmiňováno v souvislosti s přinášením obětí (2M 29,10,15,19; 3M 1,4; 3,2,8,13; 4,4,15; 4,24,29,33; 8,14,18,22 aj.). Jen ve 3M 16,21 je k tomu poskytnuto i vysvětlení: „Všechny nepravosti Izraelců mají být vloženy na hlavu kozla a skrze něho vyneseny na poušť“². Ale protože koza zde nepředstavuje žádnou oběť, nemůže být údaj z 3M 16,21 vztažen na vzkládání rukou při obětování. Je velmi pravděpodobné, že při obětování chtěl obětující vložením rukou vyjádřit, že oběť, kterou Bohu přináší, je jeho a že by si přál, aby byla přijata k jeho dobré. Výrazem toho, že za něčím stojím, že něco vyznávám, byl i obyčej, při němž svědek pokládal ruku na člověka odsouzeného díky jeho výpovědi a mezi prvními házel kamennem. Musel takto své svědec umocnit (3M 24,14) i činem. Před obětováním velikonočního beránka se celá pospolitost střídala při jeho strážení (2M 12,6). Když jej členové rodiny postupně střežili, aby se jej nedotkl nikdo, kdo by jej mohl znečistit, stával se beránek cennou součástí rodiny. Stal se jed-

nim z nich, aby pak byl za všechny a přede všemi, kdo se s ním během hledání ztotožnili, zabit.

Zprostředkování Ducha a ustanovení do služby

V počátcích křesťanství bylo vzkládání rukou prostředkem udílení Ducha svatého lidem, kteří sice přijali Boží slovo a byli pokřtěni, ale neměli přímý kontakt s apoštoly. Apoštoli pak na křtěnce vzkládali ruce, aby na ně Bůh seskal Ducha svatého (Sk 8,17; 19,6; srov. Žd 6,2). Také zde bylo apoštoly výslově odmítnuto magické chápání (viz Sk 8,17nn). Podobně byl naplněn Duchem svatým i apoštol Pavel - teprve když na něj Ananiáš vložil ruce (Sk 9,17). Vedle křtu sloužilo vzkládání rukou také k ustanovení sloužících křesťanů do služby (Sk 6,1-6; 13,1-3; 1Tm 4,14; 5,22; 2Tm 1,6). Ustanovení do služby mohlo rané křesťanství převzít z ustanovování (ordinace) židovských zákoníků, kteří zase navazovali na starozákonní příklad (4M 27,15nn; 5M 34,9). Přitom je nutné mit stále na zřeteli, že není v lidské moci udělit druhému člověku Boží dar. Je to Bůh, kdo je při ustanovování do služby vzýván, aby své služebníky do služby milostivě vystrojil.

4. Slovo závěrem:

Zkoumáme-li tedy biblický úkon vzkládání rukou, pak zjišťujeme, že byl přirozenou součástí života Božího lidu, a to v celé šířce uplatnění, jak se o něm Bible zmíňuje. Masivnost názorné symboliky starého Orientu je nám lidem moderního západního světa cizí. Měli bychom však vážit, nakolik se při všech současných kulturních vlivech necháme v našem jednání ovlivňovat také Božím slovem. Pomineme-li oblast přenášení hřichů při obětování, která je dnes „na konci věků“ nahrazena provždy platnou obětí Pána Ježíše Krista (Žd 9,26nn), zůstávají další tři výše popisované oblasti: **udělování požehnání, ustanovení do služby a prosba o uzdravení**. Na otázky typu: „Kdo?“, „Jak?“, „Koho?“ nebo „Kdy?“ musíme hledat odpovědi individuálně.

Kromě přikázání a jasných pokynů pro život nacházíme v Bibli mnohé úkony, které jen **symbolicky podtrhují duchovní skutečnosti**. Patří k nim i vzkládání rukou. Je-li nám cizí jeho drsná názornost, neměl by nám být cizí obsah, který zdůrazňuje. Prosme Pána o moudrost a budme otevřeni jeho darům. Jedině On nám může skrze svého Ducha dát jasno v mnoha situacích sborového života, které se vymykají šabloně, do níž se moderní člověk snaží život vtěsnat. Ale život stejně jako Duch, který život dává, se do lidmi určených šablon sevřít nedá.

Jarek Andryšek

VZKLÁDÁNÍ RUKOU S ŽEHNANÍM

Mili čtenáři, tento článek pišu v Boží bázni a je mým přání, aby nebyl jednostranný. Stává se, že začneme něco dělat a teprve potom to chceme obhájit Božím Slovem.

O vzkládání rukou si v Písmu poprvé konkrétně čteme v 1M 48,14, kde Jakob žehná Josefovým synům. Už zde tedy máme vzkládání rukou spojené s požehnáním, jež v té době nebylo něčím neobvyklým. Josef se nepozastavuje nad tím, že jeho otec vzkládá ruce na své vnuky, aby jim žehnal. Ve snaze po nápravě se však pozastavuje nad tím, že otec své ruce překřížil a položil pravici na mladšího ze synů Josefových.

Se vzkládáním rukou či ruky se v Bibli nesetkáváme jen v situaci žehnání, ale například i při předávání služby Mojžíše na Jozua (4M 27,10) nebo Izraelců na Levity, kteří byli Bohem vybráni pro službu. V Novém zákoně si čteme, že apoštolé vzkládali ruce na ty vybrané bratry (diakony), kteří měli vykonávat službu při stolech (Sk 6,6). Mohli bychom pokračovat tím, jak byli Barnabáš a Saul (Pavel) po modlitbách a postu vysláni k dílu se vzkládáním rukou (Sk 13,3). Nechci přinést úplný výčet všech zmínek, které o tomto předmětu v Bibli nacházíme, ale spíše poukázat na samozřej-

most, s niž bylo vzkládání rukou prováděno.

Jak jsem už naznačil, jde mi v tomto příspěvku především o požehnání, a to je něco krásného. Už v děství mi bylo milé to, jak se Pán Ježíš zastával maminek, které k Němu přinášely své děti, aby jim žehnal: „*Tu mu přinášeli děti, aby se jich dotkli, ale učedníci jim to zakazovali. Když to Ježíš uviděl, rozhněval se a řekl jim: „Nechte děti přicházet ke mně, nebraňte jim, neboť takovým patří království Boží. Amen, pravím vám, kdo nepřijme Boží království jako dítě, jistě do něho nevede.“ Objímal je, vzkládal na ně ruce a žehnal jim*“ (Mk 10,13-16). Zde se chci chvíli zastavit u skutečnosti, že maminek přinášely své děti, aby se jich dotkli. Všimněme si, jak jim šlo o pouhý dotyk toho úžasného Pána. Vždyť tu není řeč o požehnání, ale o dotyku. On mohl žehnat na dálku, podobně na dálku uzdravoval (např. setníkův služebník). Matkám však záleželo na fyzickém dotyku. Učedníci tím byli rozladěni, a proto jim to zakazovali. Vnímali to jako „zdržování“ jejich mistra a snažili se tomu zabránit. Pán Ježíš se na učedníky rozhněval. Viděl do nitra maminek, jak po tom touží. Ale nejen to, on sám to dělal rád. Dělal víc, než se od něj čekalo. Dotyk mění v objímání a bere děti do náruče. Vzkládal na ně ruce a žehnal jim.

V tomto jednání Pána Ježíše spatřuju dvě důležité skutečnosti:

- 1) Pán Ježíš má děti velice rád, záleží mu na nich. Bere je do náruče a objímá je.
- 2) Pán na ně klade ruce a žehná jim.

Je to pro mne velkým povzbuzením. Pán Ježíš projevuje svou lásku nejen tím, že děti bere do náruče, ale i tím, že jim za vložení rukou žehná. Přeje jim to nejlepší, aby žily plným životem. Přeje jim, aby jejich životy nebyly plané, ale krásné – plné Boží milosti a dobrosti. A to je nade všechno.

Možná vám už při čtení vyrostala tato otázka: „Když Pán Ježíš kladl ruce na děti a žehnal jim, můžeme to dělat i my? Je správné, abychom na děti kladli ruce a žeh-

nali jim?“ Odpovím prototázkou: „Je správné svolávat na druhé dobro a vypořádat pro ně hojnou Boží milost, přát někomu to nejlepší?“ Kolik si dnes, ve světě plném zloby, závisti a škodolibosti, lidé navzájem přejí dobrého? Určitě mi dáte za pravdu, že přát dobré a vypořádat druhým hojnou Boží milost je naprostě správné. Je však nutné, abychom při tom vzkládali ruce? To jistě závisí na mnoha okolnostech. Když oddávám, tak na novomanžele vzkládám ruce hned z několika důvodů:

- a) Miluji je.
- b) Je to neopakovatelná chvíle, ojedinělá, ba vzácná událost.
- c) Vyprošuji pro ně požehnání od mého úžasného Pána: To požehnání je shůry, proto jim vkládám ruce na hlavy. Tím, kdo udílí požehnání, je Pán. Já jen volám k Bohu a prosím Ho, aby novomanželům požehnal.
- d) V tom doteku vidím sounáležitost. Vidím v tom spojení, blízké spojení mezi mnou a jimi.

Na závěr bych se chtěl podělit o milou vzpomínku. Velmi živě si vzpomínám na to, jak má babička Astelová, kterou mnozí ze čtenářů znali, žehnala svým pravnukům, kterých nebylo málo. Vzpomínám, jak se nám o Velikonocích v roce 1980 narodil syn Vladík, a když jsem svou manželku vyzvedl z porodnice, jeli jsme společně k babičce. Ta vzala pravnoučka do náruče, položila mu ruku na hlavičku a žehnala mu. Poslední požehnání od babičky, které bylo již 93 let, dostal syn Libor v roce 1983. My rodíče jsme to vnímali jako úžasné povzbuzení. Díky za všechny, kdo žehnají.

Vladimír Pípal

MODLITBA A UZDRAVENÍ podle Jk 5,13-18

Podkladem tohoto článku se stala krátká studie, jejímž vypracováním jsem byl před časem pověřen bratry, staršími našeho sboru. Měla sloužit k ujasnění biblického pojmu „vzkládání rukou“ a naznačit připadný postup bratrů „starých“, kteří jsou voláni k modlitbám nad strádajícím příslušníkem sboru podle doporučení z Listu Jakuba 5,13-18.

Souvislost vzkládání rukou s modlitbou starých nad nemocným

Jistě jste si všimli, že biblické místo z Jakuba 5,13-18 neobsahuje zmínku o vzkládání rukou. Přesto však modlitba starých, o které text mluví, naznačuje jejich zvláštní funkci v životě křesťanského sboru. Starší se modlí nad osobou. Předložka *nad* (ep) vytváří obraz lidí modlících se směrem k osobě nebo snad i obraz rukou, jež jsou při modlitbě položeny na osobu, která je přitom pomazávána olejem, což bylo u Židů dobře známo. I když přechodník „mažice jej olejem“ (viz např. Kral.př.) naznačuje, že mazání olejem je spíše jen doprovodným dějem modlitby, stavba věty ukazuje, že pomazání je přirozenou součástí modlitebního aktu. Používání oleje nebylo v antickém světě nijak neobvyklým (Iz 1,6; Jer 8,22; Mk 6,13; Lk 10,34). Z toho všeho je jasné, že vzkládání rukou nelze z textu Jakuba vyloučit, ale spíše je předpokládat. Proto můžeme toto místo připojít k biblickému pojmu „vzkládání rukou“.

Návod k uzdravování, nebo povzbuzení k modlitbě?

Tento text bývá často chápán jako návod k uzdravování, ale je spíše povzbuzením k modlitbě. Těch několik veršů se dá zřetelně rozdělit do tří oddílů podle tří rozdílných okruhů osob, o kterých je v textu řeč. Vyskytuji se zde také tři rozdílné pojmy řeckého jazyka, jež popisují nemoc a utrpení.

Překlad biblického textu Jk 5,13-18 (s některými řeckými pojmy):

„**Trpí (kakopathēi)** někdo z vás? Ať se modlí!

Je někdo v radostné náladě? Ať zpívá Žalmy!

Je někdo z vás **nemocen (asthenēi)**? Ať zavolá starší církve, a ti ať se nad ním modlí a potírají ho olejem ve jméně Páně.

Modlitba víry zachrání (sósei) chorého (kamnonta) a Pán jej pozdvihne (egerei), a dopustil-li se hřichů, bude mu odpuštěno.

Vyznávejte hřichy jeden druhému a modlete se jedem za druhého, abyste byli uzdraveni (iathete). Velkou moc má modlitba spravedlivého.

Elijáš byl člověk **podrobený stejným strastem (homoiopathés)** jako my, pomodlil se vroucně, aby nepršelo a opravdu nepršelo na celou zemi tři roky a šest měsíců.

A opět se modlil, a nebe dalo déšť a země přinesla úrodu.“

Stručný výklad s rozčleněním textu

• Napřed se má modlit sám trpící (V.13)

Křesťané procházející utrpením se mají modlit. Slovo *kakopathēi* znamená víc než jen tělesnou nemoc. Zahnuje každou ztrátu a bolest, jež nás postihuje, všechny formy tělesných těžkostí, pod kterými sténáme (2K 5,2,4). **Smíme sténat, ale máme se také modlit.** Trpí-li někdo, pak se má dříve, než poprosí druhé o modlitbu, modlit především sám. V takové modlitbě máme zkoušet sami sebe a ptát se Pána na zámer, který s námi Pán v našem utrpení má. Čas nemoci se nám tak stane časem modlitby, který nás přiblíží Pánu a my jej tak lépe poznáme. Neměl by to být monolog našich přání, ale očekávání na odpověď. Jednomu může Bůh darovat jistotu, že bude uzdraven. Jinému silu nést své utrpení. Nemůže jít o snahu vymodlit se ze svého utrpení za každou cenu. Následujeme-li Pána Ježíše, pak bychom se měli použít především z jeho modlitby: „Otče můj, je-li možné, ať mne mine tento kalich, avšak ne jak já chci, ale jak ty chceš“ (Mt 26,39.42.44). Podle Žd 5,8

se Pán Ježíš naučil z utrpení, jímž prošel, poslušnosti. My bychom se měli učit o tom víc.

• Pak se mají modlit starší církve (V.14-15)

Může se stát, že po osobní modlitbě a přimluvách věřících se na stavu postiženého člověka nic nemění. Postižený tedy může zavolat starší sboru. Ti vstupují do situace zástupně za celý sbor. S nimi přistupuje k posteli nemocného sám Pán. Povolání starých není náhradou za lékařskou pomoc. Spíše by se dalo říct, že starší přistupují k lůžku nemocného, když už všechna běžná péče selhala. Obě řecká slova pro nemoc (*asthenēin* a *kaninein*) poukazují na to, že postižený se nachází v akutní tělesné slabosti, v krajině únavy a sklíčenosti, tvrdě zkoušen či nemocen. Není naznačeno, že by měl být blízko smrti. V této situaci má věřící požádat starší. Ti při návštěvě nemocného hovoří i o jeho duchovním stavu. Nemocný při tom může vyznávat hřichy. Starší mu pak mohou zprostředkovat ujištění, že Bůh vyznané hřichy odpouštěl (1J 1,9). Teprve pak může Bůh odpovědět svou uzdravující mocí. Starší mohou postiženého olejem a modlit se nad ním. Ve Sz stálo pomazání v úzké souvislosti s úplným odevzdáním se Bohu ke službě (pomazání proroka či krále). Tento význam je blízký i našemu textu. Když Bůh daruje nemocnému zdraví, pak by měl uzdravený tím více vydát své tělo i duši službě Bohu. Pomazání olejem je symbolickou řečí vydání se Bohu. Bez toho porozumění by mazání olejem bylo jen magickým úkonem.

Pokud starší nemají možnost o významu pomazání mluvit s nemocným, u kterého se tato znalost nedá předpokládat, pak by se mělo raději vynechat. Apoštol Jakub zde klade důraz na modlitbu víry (*euché*) a ne na pomazání². Taková modlitba by měla vycházet z důvěry a odevzdání se Bohu, protože jen tak dostaváme odpověď. V Nz máme několik příkladů, kde víra nebo její nedostatek byla podmínkou záchrany (srov. Jk 1,5-8; 4,3; Mk 2,5; 5,34; 10,52; Sk

14,9). V Jk 5 se však jedná o víru toho, kdo se modlí, tzn. starých, a ne o víru trpícího. Starší se tak z titulu svého postavení v církvi a z titulu propůjčených darů Ducha mohou stát nástrojem uzdravení.

Modlitba víry zachrání (sósei) - toto sloveso by zde mohlo znamenat fyzicky uzdraví. V Novém zákoně je však sósei užíváno v souvislosti se zachraňující mocí Pána Ježíše Krista. Slovo záchrana - spasení v sobě zahrnuje odpuštění hřichů, společenství s Bohem, záchrana před přicházejícím hněvem Božím a podíl na Boží slávě. Modlitba starých by tedy neměla být zaměřena především na tělesné uzdravení, ale na záchrannu pro věčnost. Zachránit neznamená uzdravit, ale zůstat v Ježíšově dlani. O tom svědčí i konec 15. verše: „**Pán jej pozdvihne**“. Myslí se tím povzbudit a posílit. V Novém zákoně je slovo pozdvihnut spojeno se vzkříšením mrtvých. **Pozdvihnut** znamená dívat se za horizont pozemského života. Lidé to prožívají různě: u jednoho se zastaví nemoc, někomu daruje Bůh silu nést trápení, někoho Pán zcela uzdraví. Proto bychom se tedy měli modlit: „**Pane, učiň se mnou to, co je podle Tvého zámeru pro mne nejlepší**“ (srovnej Ř 8,28).

• Nakonec se mají spolu a navzájem modlit příslušníci sboru (V.16)

Teprve teď se apoštol Jakub obraci na všechny ostatní věřící, aby se modlili jeden za druhého, vyznávali se a přebírali tak zodpovědnost nejenom jeden za druhého, ale i za duchovní stav celého sboru. Zpovídat se navzájem znamená pomáhat si vzájemně hřich správně pojmenovat a vzdát se ho. Tuto službu by si věřící měli prokazovat ve vši diskrétnosti, která je se zpovídí spojena. Závěrem je v dovétku zmíněna:

• **Modlitba proroka Eliáše (V.17-18)**

Zmínkou o Eliášovi se Jakub snaží povzbudit k modlitbě. Mohl také poukázat na to, že k Bohu smíme přicházet se stejnou prosohou vícekrát. Eliáš se na Karmelu modlil sedmkrát. Mimoto byl Eliáš pomocníkem sklíčených (1Kr 17,17nn; Mk 15,33nn). Výraz „modlitba víry“ ukazuje, že by starší

měli očekávat na zvláštní pokyn Ducha svatého, než se začnou modlit za uzdravení trpícího. Také Eliáš napřed obdržel Boží Slovo, které jej zmocnilo k modlitbě (1K 18,1). Jakubovy pokyny vycházejí z jistoty, že Bůh na modlitby odpovídá. Ale to, jak odpoví, nesmíme Bohu v naší modlitbě předpisovat.

Shrnutí

Z výše uvedeného rozdelení zkoumaného textu je patrné, že povolání starých k modlitbě nad strádajícím je posledním článkem vnitřního modlitebního zápasu nemocného a jeho blízkých. Přitomnost starých zprostředkovává nemocnému blízkost celého těla církve i jeho hlavy, Pána Ježíše Krista, který je zde v modlitbě vyzýván a prošen o to, aby vstoupil do beznadějně situace postiženého. Vzhledem k židovskému prostředí, z něhož Církev vyrostla, a pro které byla modlitba za nemocného (spojená se vzkládáním rukou a pomazáním) běžná, lze vzkládání rukou či modlitbu se vztaženýma rukama v textu z Jakuba předpokládat. Přitom je si třeba uvědomit, že olej v Jakubovi neplní lékařskou funkci. Je to bud' vnější znak vnitřní síly modlitby nebo ještě pravděpodobněji symbolický prostředek Boží moci (jak naznačuje Mk 6,13) a vydání se Bohu. V tomto smyslu může být zařazen do oblasti uzdravování. Přesto však jde při povolání starých k trpícímu především o „modlitbu víry“, vycházející z Božího pokynu, který byl starším v osobní modlitbě, skrze četbu Písma, okolnostmi či jinak Pámem udělen předem. Ve smyslu tohoto pokynu či zmocnění od Pána se pak modlí nad trpícím a „Pán je pozdvihne“.

Slovo na závěr

Pokusil jsem se tento dnes téměř exoticky znějící pojem „modlitba o uzdravení“ přiblížit v jeho biblických souvislostech. I když se nám mnohé z původní židovské a později křesťanské praxe může zdát cizí, modlitba starých nad trpícím má rozhodně své místo i v Církvi 21. století. Prosme proto Boha, „který dává všem bez výhrad

a bez výčitek“, o potřebnou moudrost, „a bude nám dána“ (Jk 1,5).

Jarek Andrásek

1 Podle Walter Bauer, Wörterbuch zum NT, Berlin 1988, S.806, nese tento výraz následující významy: utrpět neštěsti, trpělivě snášet nepříjemnosti, nést utrpení a námanu.

2 Jk 5,15-16 „Modlitba víry zachrání nemocného... Velkou moc má vroucí modlitba spravedlivého.“ S výrazem euch (eu-ché) pro modlitbu se v NZ setkáváme jen na třech místech (Jk 5,14 a Sk 18,18 a 21,23). Ve Skutčích je ho však užito ve smyslu rituálního slibu.

SVĚDECTVÍ

BŮH UZDRAVUJE I DNES!

Nedělního rána jsem se jako vždy chystal s rodinou do shromáždění, v tom jsem najednou pocítil bolesti břicha a zad. Byla to ledvinová kolika. Teplá voda ve vaně, kapky, tablety, horký čaj – nic nepomáhá. Manželka telefonuje pro sanitku a v krátké chvíli už ležím v nemocnici. Dostávám infuzi a injekci a asi po dvou hodinách se mi ulevuje. Bolesti však zůstávají. Až rentgen ukazuje příčinu. V levém kalichu pod ledvinou je stín o velikosti 8 až 9 mm. Je to ledvinový kámen. Lékař mne těší slovy: „Nebojte se, pane, zitra v tuto dobu už bude kámen pryč. Ráno vás odvezeme na urologii. Tam vám skalpelem kamínek vyberou a bude to O.K.“

V tu chvíli jsem však ještě netušil, jak velký problém to bude, vydržet až do rána. Bolesti se stupňovaly a injekce nezabíraly. V 15 hodin mě v nemocnici navštívila rodina a já jsem myslil, že od bolesti polezu po zdi a budu rvát jako tur. Než se za mnou manželka vypravila, četla si doma z Listu Jakubova z páté kapitoly tato slova: „Vede se někomu z vás zle? Ať se modlí! Je někdo dobré myslí? Ať zpívá Pánu! Je někdo

z vás nemocen? Ať zavolá starší církve, ti ať se nad ním modlí a potírají ho olejem ve jménu Páně. Modlitba víry zachrání nemocného, Pán jej pozdvihne, a dopustil-li se hřichů, bude mu odpuštěno. Vyznávejte hřichy jeden druhému a modlete se jeden za druhého, abyste byli uzdraveni. Velkou moc má vroucí modlitba spravedlivého“ (verše 14-16). Když mě viděla, zeptala se: „Jendo, věříš tomu, že by tě Pán mohl uzdravit?“ A já odpovídám: „Ano, věřím,“ i když o chvíli později zasel satan do mého nitra semeno nedůvěry. Ještě před tím jsem svou ženu poprosil, aby zavolala jednoho ze starších, který by mne pomazal a modil se nade mnou. Věřil jsem, že se Pán oslaví a pomůže mi.

Asi za půl hodiny přišel jeden ze starých našeho sboru, bratr Jan Mrozek st., který mne v poslušnosti zmiňovanému úsecu Písma začal pomazávat a modlit se nade mnou. Na to se nemocniční chodbou ozval hlas jedné ze sester: „Konec návštěv!“ Rodina i milý bratr Mrozek se se mnou rozloučili a odešli. A k mému údivu odešly i strašné bolesti, a to nadobro! Zázrak Boží na mně! Lékař i sestry nechápal.

Druhý den, v pondělí – bylo to mezi vánočními svátky – mne sanitkou převážejí na urologii do jiného města. Dělají rentgen se speciální injekcí a opět, světe div se, docházejí ke stejněmu závěru. Ledvinový kámen se ztratil. Není tam! Začal jsem chválit toho největšího lékaře světa – svatého Pána Boha.

Lékař se mne ptají: „Bolí vás ještě něco? Máte nějaké problémy?“ A já po pravdě odpovídám: „Ne! Od včerejší 17. hodiny po modlitbě nemám žádné bolesti!“ Lékař odvětil: „Když už vás nic neboli, tak běžte domů, protože během vánočních svátků máme omezenou službu. A kdyby se vám bolesti vrátily, zavolejte!“ Jenže Boží vůli bylo, že se bolesti už nevrátily.

Jen já jsem se autobusem vracel domů a měl o čem přemýšlet. Tu noc jsem vymočil 24 drobných kaménků. Se slzami v očích jsem za to na kolenou chválil mého Pána,

neboť svou mocí a z lásky, kterou prokázel na Golgotě, rozdrtil ledvinový kámen v mému těle a ušetřil mne jak bolesti, tak i operace. Chvála mu za to!

Od té doby se Pán v naší rodině oslavil už několikrát. Vysvobodil z nemoci i pozvedl v utrpení. Dělo se tak prostě, bez okázlosti a emocí, podle slov Bible: „Je někdo z vás nemocen? Ať zavolá starší církve...“

S podobnou radou jsem se setkal i v červencovém čísle časopisu: „Volání uprostřed noci“, kde se na straně 18 píše o tom, jak dnes mají starší při nemocných postupovat. Chtěl bych podtrhnout slovíčko „dnes“! Proč? Protože právě dnes se rozšiřuje všelijaké léčitelství, psychotronika, šarlatánství a jak řekl jeden lékař: „Bliží se doba, kdy se lidé budou bát chodit k lékaři. Mnozí z nich totiž budou lečit a už lečí pomocí různých rituálů a vesmírných sil.“

Milý bratře, milá sestro, je někdo z vás nemocen? Modlitba víry tě může uzdravit! Ale má-li s tebou Pán jiný záměr, než je tvé uzdravení, a On jistě ví proč, pak tě přesto může pozdvihnout a dát sílu, abys ve zkoušce mohl obstát k Jeho chvále. Pane, bud' vůle Tvá na našich životech!

Jan Horák

ROZHOVOR

SEDEMDESATNIK MILAN RASTISLAV HRDINA

16. července 2001 sa dožil na tejto zemi starší z dvoch poverených zástupcov Kresťanských zborov na Slovensku, Milan Rastislav Hrdina 70 rokov. Pri tejto príležitosti som s ním urobil krátky rozhovor pre čitateľov Živého slova.

J.K.: Milý brat Milan, dožívaš sa významného životného jubilea. Miestami však máme dojem, že sa v matrike pomýlili, že tvor rodny list je akýsi sfalšovaný. Štatistika sa však oklamat nedá. Nuž, dovolim si pri tejto príležitosti položiť ti zopár otázok, či

Milan Rastislav Hrdina

námetov na odpovede pre našich čitateľov. Tá prvá by sa týkala tvojho života v detstve a mladosti, ešte pred tým, ako si prijal Pána Ježiša Krista za svojho osobného Záchrancu a Pána. Aké to teda boli roky?

M.H.: Pokiaľ si pamäťam na detsky vek, prežil som tých systémov viac. Narodil som sa v roku 1931. To bolo obdobie prvej Československej republiky. Potom prišiel Slovenský štát, ktorý možno charakterizovať ako náboženský štát. Ešte ako neobrátený si pamäťam, že veriaci ľudia (naši - pozn. red.) neboli v tom čase veľmi uznávaní, napríklad ani svojich mŕtvych nemohli pochovávať v cintorínoch, ale mimo nich. A tak kedykoľvek rozmýšľam o otázke či náboženský alebo občiansky štát, tak dávam prednosť občianskemu štátu, aby sme mohli oslovovať občanov tým pravdami, ktoré nám Pán Boh zjavil. To boli roky môjho detstva. Prežil som ich búrlivo. Otec bol neobrátený, mamička veriaci, sestra tiež veriaci a ja neobrátený. Pán ma viedol k sebe svojimi cestami, ako som sa napokon obrátil k Nemu, to azda poviem neskôršie.

J.K.: Nuž, tak to bolo naozaj pekne a stručne. Teraz by som ťa poprosil o spomienku na deň s veľkým „D“, kedy si prijal do svojho srdca a života Pána Ježiša Krista.

M.H.: Deň, v ktorom som sa znovuzrodiť je iste dôležitejší ako deň môjho narodenia v roku 1931. Ja som sa duchovne narodil v roku 1946, v júli, cez prázdniny. Tomu predchádzali také určité skúsenosti a kroky, ktorími ma Pán postupne privádzal k sebe. Ten prvý krok. Ako to ja vidím, bolo to, že na Štrkovci v Bratislave, na jej konci, čo ju vtedy nazývali Šutrovka, som sa topil. A počas toho topenia sa, trvalo to iba pár sekúnd, som videl akoby celú večnosť, akoby vo filme. Od narodenia až po súd. Pocítil som zodpovednosť za svoj život. To bol teda taký prvý krok. Nechcem sa o tom však nejak zvlášť rozširovať, ale Boh ma jasne oslovil, že potrebujem byť spasený. Potom ten druhý krok, čo som často spomíнал v rôznych zhromaždeniach. Otec bol na právach v Nemecku a my so sestrou sme občas nemali ani chlebik. Mamička sa raz úprimne modlila práve oň. Modlila sa: - Otec, Ty si mi dal dve deti a ja nemám na zajtra pre ne ani chlebik... Ešte ani nedopovedala modlitbu a v tom ktosi zaklopal na dvere. Mamička prerušila modlitbu, šla otvoriť a vo dverách sa objavil brat Vrták so slovami: - Sestra, Pán ma k vám posielal. Nepotrebuje chlieb? Tak to bol taký druhý krok, ktorým ma Boh mocne oslovil. Tretí bol podobný. Asi po dvoch alebo troch týždňoch sa mamička modlila za záprážku - ceres. Nemali sme totiž čím zapražiť polievku. A v tom tiež klopanie na dvere - a syn brata Vrtáka: - Posiela ma otec, či náhodou nepotrebuje ceres... To bol veľký, tretí krok. Štvrté a posledné oslovenie, akoby kliniec bol toto: Raz sme tak sedeli a maminka hovorila o príchode Pána Ježiša: - Pán Ježiš povedal, že tých, ktorých si vykúpil, si raz vezme zo tohto sveta. Ja a tvaja sestra vieme, že keby teraz prišiel, tak ideme s ním. Ale o tebe nie som presvedčená, že pojdeš s nami. Toto bol veľmi dôležitý bod môjho života. Tieto maminkine slová ma natol'ko dojali, že som sa hned odobral do spálne, kľakol som si, bolo to večer a do tretej hodiny rannej som kľačal pri posteli a vyznával som svoje hriechy a túžil som mať istotu, že i ja v prípade, že by Pán Ježiš prišiel, napríklad túto noc, pôjdem s Ním. Vnútorme sa

mi akoby zjavil na kríži, celý skrvavený, korunovaný trňovou korunou a ja sa Ho pytiam: - Pane Ježišu a prečo si taký doráňaný...? Odvetil: - To urobili zo mňa tvoje hriechy. Pán Boh zbral z teba hriechy a položil ich na Mňa. Ja som nevinný, svätý Boží Syn, na Mne ich odsúdil a preto vyzerám tak, ako vyzerám. Ak tomu uveríš, že sú na Mne aj všetky tvoje hriechy, Boh ti odpustí a už nikdy si na ne nespomenie. Ja som v úzase zabudol zavrieť ústa a iba zo mňa vyhľoko: - Ďakujem Ti, Pane Ježišu...! To je všetko. Od tej doby viem, že som spasený.

J.K.: Teraz sa trochu prenesieme ďalej. Vieme, že si úspešne zmaturoval a študoval si na vysokej škole, keď naraz v päťdesiatych rokoch došlo v tvojom živote k významnému zlomu. Poprosím ťa, keby si nám k tomuto povedal zopár slov.

M.H.: Nuž, bol to skutočne zlom. Pretože vznik života je jedna vec a jeho pokračovanie zasa vec druhá. Pán vedel, že raz mi bude zverená zodpovednosť a preto ma na túto úlohu pripravoval, aj v tej duchovnej škole. Ja som študoval prírodné vedy - matematiku a fyziku. 15. novembra 1954 prišli akisi páni a odviezli ma do nášho bytu. Urobili tam domovú prehliadku za prítomnosti asi štyridsať ľudí, pretože práve vtedy bolo u nás zhromaždenie. Pre mňa to bolo veľmi udivujúce. Do poslednej chvíle som neveril, žeby to smerovalo až do väzenia. Ale keď som už bol v aute, okolo polnoci, pýtam sa: - Páni, čo má toto znamenať? Povedali mi: - Ste zatknutý. - A prečo? - Pre podozrenie z protištátnej činnosti. Viezli ma na Šuňavcovu ulicu, na ŠTB, k zadnému vchodu. Nevedel som vtedy, že tam raz budem mať trvalé bydlisko. Kolkokrát idem okolo, vždy si na to spomeniem. Potom tie skúsenosti s vyšetrovateľmi, ako som ich vnímal z hľadiska mojej viery, to boli skutočne fantastické veci. Ja tomu hovorím duchovná univerzita. Výsledok toho bol, že som sice dostal desať rokov za velezradu, ale sedel som tam iba rok, čo som aj pred sudkyňou predvídal: - Pani predsedkyňa

senátu, vy, ja a ten Najvyšší vieme, že som nevinný. Tako rok, mesiac a deň, keď som bol zatknutý, budem doma. A naozaj sa stal ten div. 15. Novembra 1955, teda rok po mojom zatknutí som bol prepustený z pankráckej väznice a dostal som sa na slobodu. Bol to taký div, na ktorý nemôžem zabudnúť. Sú to slávne skutočnosti. Veľmi rád si spomínam na modlitbu, ktorú som sa modlil, keď som už bol vonku: - Ďakujem Ti, Otče, že si ma dal zavrieť, že si mi nedovoľil dokončiť školu, ktorá by ma nutila učiť deti, že Teba niet. To bola duchovná univerzita, ktorej ďakujem, že môžem dnes aj zastupovať Boží ľud a hájiť jeho záujmy, kdekolvek sa ocitnem. Rád by som to vyjadril jedným veršom z proroka Izaiáša 46,4: „A tak až do staroby, Ja ten istý, ba až do šedín, Ja ponesiem. Ja som vás učil a Ja budem nosiť, Ja ponesiem a vyslobodim.“ To bol môj verš, ten som si pripomínal, podľa neho som žil celý život. Ide totiž o to, že v úvode 46. kapitoly je reč o modlach, ktoré sú ľudom bremenami a nechávajú sa nosiť. Ale nás nesie nás Otec. A to je úžasný rozdiel. Vďaka, že ma nesie až doteraz. Cítim to a som Mu za to vďačný.

J.K.: Rôčky bežali, stretávali sme sa v mnohých zhromaždeniach, prešli roky šesťdesiate, sedemdesiate. Väčšinou sme sa stretávali na Panenskej ulici, na podnájme u bratov metodistov. Dnes sme už v roku 2001 a v krásnych vlastných priestoroch na Tehelnnej ulici 22. Môžeme sa pozrieť tak trochu aj na tú nastávajúcu generáciu. Aký odkaz by si mal pre ňu?

M.H.: Som nesmiešne vdľačný Páni, že mi dožičil dožiť sa tohto veku a pohľadu na Tehelnú 22. Na modlitebnu, ktorá už sama osebe vyzerá ako bunker, proti ktorému ani zemetrasenia, ani tornáda nezmôžu nič. Ale tá duchovná podstata je v tom, že Boh je naším Bohom. Túžim len po jednom, aby dieľo, ktoré bolo kedysi začaté na bývalej Törökovej ulici, potom na Moskovskej a pokračovalo po návrate bratov z väzenia, z ktorého sa už brat Pavlovič nevrátil, cez Panenskú ulicu až po dnešnú

Tehelnú, aby toto Božie dielo pokračovalo aj ďalej. Jedno si želám a po jednom túžim, aby bratia, ktorí majú stredný vek, sa ujali zodpovednosti a práce, aby pocitili to jej bremeno, ktoré kladie Pán na ich plecia. Aby to nebolo tak, ako mi kedysi vravel brat Kôrnek, že v Prahe majú dosť veľa mladých, no málo „strednovekárov“. U nás ich máme minimálne päť, ktorí sú schopní pokračovať v začiatom diele a som za nich Pánovi nesmerne vďačný, že s takouto víziou môžeme vročiť do roku 2001 a do tretieho tísciročia.

J.K.: Nuž, milý brat Milan, želáme ti z celého srdca veľa Božieho požehnania, veľa súl, aj tých telesných, ktoré potrebuješ, aj dobré rodinné zázemie a ak to bude Božia vôle, tak aj kategóriu tých silnejších, teda osemdesiatnikov. Nech je z tvojho života i z našich životov oslávený nás Pán a nech sa z Tehelnej prešťahujeme rovno do nebeskej vlasti, kde bude znieť večne nová Baráňkova pieseň. Ďakujeme za rozhovor.

Zhováral sa Ján Kučera.

PAMÄTAJTE NA VÄZŇOV

PAMÄTAJTE NA VÄZŇOV... (Heb.13 : 3)

Ked Pán Ježiš žil na tejto Zemi, založil Cirkev, ktorej súčasťou je každý človek, ktorý urobil pokánie zo svojho hriešného stavu a svoj život odovzdal do rúk svojho Spasiteľa – Pána Ježiša Krista. Od istej doby začali takýchto ľudí nazývať kresťanmi (Sk.11:26). Počas existencie Cirkvi boli vždy obdobia a oblasti, v ktorých kresťania rôznym spôsobom trpeli útlak, boli väznení a mnohí zomreli pre meno Pána Ježiša. Biblia podáva jasné správy o väznoch. Dodnes sú oblasti, kde sú kresťania väznení, mučení, ba i usmrčovaní, ak sa priznajú k vieri v Pána Ježiša Krista. Výzva „Pamätajte na väzňov“ je v tomto ohľade jasná.

Co však, ak zistíme, že niekoľko z blízkych pribuzných, spolupracovníkov, alebo dokon-

ca veriaci zo zboru sa stane väzňom zlého pána, návykovej chemickej látky, falošného učenia,

alebo väzňom svojho vlastného JA? Aj vtedy máme pamätať na väzňov, aj vtedy sa skupinka veriacich, zbor alebo Cirkev môže napnutu modliť' (Sk.12:5).

A ako je to s odsúdenými, s tými vo výkone trestu? Veriaci, ktorí splnili určité podmienky (registrácia v koordinačnom centre, schválenie zodpovedajúcimi úradmi atď.), prichádzajú do väzníc a prinášajú zvest' o záchrane hriešníkov. Počut' mnohokrát námetku, že pamätať na väzňov je správne, ale zločinci spravodivo pykajú za priestupky, a že nie je správne im podmienky vo väzení uľahčovať spevom, rozhovormi, korespondenciou, prípadne priležitosťmi darčekovými zásielkami.

Áno, je pravda, že ak sa nedodržia určité pravidlá v navštevovaní väzňov, ľahko môže dôjsť k neželanému vývoju, ba neraz aj k zlyhaniu služby. Ak sú však tieto zásady uplatňované, môže byť aj medzi múrmami väzníc oslavovaný nás Spasiteľ a Pán – Ježiš Kristus.

Nie je známy dôvod, pre ktorý by zvest' evanjelia nemohla byť nesená aj do väzníc. Práve naopak – Syn človeka prišiel, aby spasil to, čo bolo zahynulo (Mat.18:11) – toto slovo je dostatočným dôvodom k odhadaniu prichádzajú na stretnutia do väzníc a hľasať odsúdeným (ale aj ich dozorcom a pedagogickým pracovníkom) správu o tom, že Pán Boh Miluje hriešnika (Mat.9:13). Dôkazom Jeho lásky je skutočnosť, že dal svojho jediného Syna, aby nikt, kto verí v neho nezahynul, ale mal večný život (J.3:16).

Ked' si Pán povoláva do služby, určite služobníka najskôr vystroji pre výkon, pripraví podmienky a zázemie. Bez zázemia v rodine a v z bore takáto služba nie je mysliteľná.

Aj na tomto mieste nech je vyjadrená vdaka každému, kto sa s ochotným srdcom podieľa na tejto službe. Je správne, aby sme boli pripravení aj z tejto činnosti vydať po-

čet (1.Pe3:15) a svedectvom o skúsenostach sa navzájom povzbudzovali. Zároveň si však chceme dostatočne uvedomovať, ako ľahko sa pri opisovaní stretnutí s väzňami sklizne do „šou“, kde už nie je vyzdvihovaný Darca života a spásy, ale posol (človek). Našou túžbou je podať svedectvo o tom, ako Pán uviedol, vedie a iste dovedie až do konca poslov radostnej správy, ktorí chcú aj naďalej niesť evanjelium do prostredia, ktoré je od bežného života odelené hrubými múrmami, pevnými mrežami a množstvom zabezpečovacích zariadení.

Viktor Szijjarto

SPRÁVY ZO SBOROV

KRPEĽANY.

Dňa 12.6.2001 ukončil svoju životnú púť a odišiel k svojmu Pánu brat **PAVOL GALLO** vo veku 79 rokov.

Pána Ježiša Krísta spoznal ako mladý človek a verne mu slúžil po celý život. Aj v ľažkej chorobe bol trpezzív, pokojný a v nádeji očakával stretnutie so svojím osobným Spasiteľom. Vo svojom živote veľmi miloval spolužípenej, duchovných bratov a sestry. P8a otvoril jeho srdce a on otvoril svoj rodinný dom pre zhromaždenie. So svojou manželkou a štyrmi deťmi, ktoré sa tiež odovzdali Pánovi, pracoval neúnavne na diele Božom. V dome Gallovcov sa po 28 rokoch schádzalo okolo 50 veriacich ľudí. Jeho pamätku je požehnaná.

16.6.2001 si Pán povolal do nebeského domova tiež sestru **ZUZANU JANÍKOVÚ** z nášho zboru vo veku 80 rokov.

K svojmu Spasiteľovi sa obrátila na svedec-

tvo jej susedov – rodin Najmanovej a Gallovej. Verne navštěvovala všetky zhromaždenia zboru. Veľmi si cenila modlitebné zhromaždenia, kde sa modlila za celú svoju rodinu. Jej tichosť a trpezzivosť aj v nemoci je nám všetkým príkladom hodným nasledovania.

M. Gallo a veriaci z Krpelian

BRATISLAVA.

8. apríla 2001 si povolal k sebe náš drahý Pán našu milú mamičku **MÁRIU KRONAUEROVÚ**, rod. Gschwendovú z Bratislavы vo veku nedožitých 86 rokov. Prechádzala rôznymi ľažkými skúškami, vychovala tri deti a bola verná Pánovi až do konca pozemskej púte v Dome dôchodcov v Stupave. V dome jej rodičov v Rači bolo prvé zhromaždenie Kresťanských zborov na Slovensku, po príchode brata Butchera s manželkou z Anglicka v roku 1900.

Sestra Kronauerová bola z deviatich detí, na jej výchovu nebolo dosť času, ani prostriedkov, no s Pánovou pomocou všetko zvládala, aj ako dvojnásobná vdova s tromi deťmi. Nezabúdala na pohostinnosť v dome zhromaždenia Božieho ľudu po mnoho rokov. V závere života ešte vykonávala aj opatrovateľskú službu.

Sme Pánovi vďační za jej požehnaný život a tešíme sa na opäťovné stretnutie sa s ňou v nebeskej vlasti.

Helena Palugová a Ján Kučera

ZEMIANSKE KOSTOLANY

11. apríla 2001 náhle skončila zemskú púť vo veku 37 rokov naša sestra **RUT MROZOVÁ**, rodená Volárová. V mladosti zverila svoj život do rúk Spasiteľa. Takmer polovicu života ju sprevádzala choroba srdca a čakala na jeho výmenu. Pán Života rozhadol tak, že jej dá

až to nové, lebo On povedal: „ Hľa, činím všetko nové“ (Zj. 21,5). Najviac chýba svojmu manželovi a ďalším najbližším, ale i sestrám a bratom v zhromaždení, kde jej miesto zostało prázdne. Pán Boh sa však nemýli a my sa skláňame pred jeho rozhodnutím.

10. júna 2001 sa zaľúbilo nášmu nebeskému Otcovi zavolať do nebeského domova nášho brata **PAVLA PILCHA**. Vo veku 48 rokov. Pána Ježiša poznal a prijal už v mladom veku. Vo svojom živote prechádzal mnohými skúškami. V posledných rokoch ho sprevádzali zdravotné problémy, z ktorých ho Pán v jeho odchode k Nemu vyslobodil.

Dušan Volár

Dňa 27. mája 2001 odišla do nebeského domova sestra **ANNA HUDECOVÁ** vo veku 88 rokov. Žila 66 rokov v manželstve so svojím manželom, bola milujúcou matkou troch detí, starkou a prastarkou ich detí a vnúčat. Pánovi Ježišovi sa odovzdala v r. 1951, krátko pred svojím manželom. V ich dome v Šahách bývalo potom zhromaždenie až do r. 1956, kedy sa prestáhovali do Nitry. Tu žili a slúžili Pánovi v kresťanskom zboru - ona zväčša v skrystosti vytvárala zázemie pre službu a prácu svojho muža. V posledných rokoch života, keď už pre choroby a slabosť nemohla chodiť do zhromaždenia, bolo jej potešením Božie slovo, modlitby a duchovné piesne, ktoré tak rada spievala, ale i preslovky bratov v zhromaždení, ktoré počúvala z magnetofónových kaziet a bola za ne veľmi vďačná.

S láskou si na ňu spomínajú jej najbližší a veriaci z Kresťanského zboru v Nitre.

KUCHAŘOVICE

Naši drazí spoluwykoupení v Pánu Ježiši Kristu, dne 16. března 2001, dva dny

pred dožitím 86. narozenin, si Pán odvolal do nebeského domova našeho milého bratra **JOSEFA PLAČKA** z Únanova. Brat Plaček se narodil v Kuchařovicích, kde bydlel do doby, než se oženil a odstúpil do rodíště své manželky, Únanova, kde společně hospodařili. Původně se vyučil kolářem, ale přestože měl svou práci rád, stal se zemědělcem.

V Pána Ježiše uvěřil už ve svém rodíšti. Později uvěřila celým srdcem i jeho manželka a oba se nechali pokřtít. Společně navštěvovali shromáždění Kresťanských sborů v Kuchařovicích. Když se jim narodily děti, jež byly celkem tři, zůstávala sestra Plačková s nimi doma. Její manžel však do shromáždění jezdil pravidelně na kole.

V době komunistických represí se lidská zloba dotkla i bratra Plačka. Jožka, jak jsme mu říkali, byl na základě udání označen za kulaka. Následovalo vězení a práce v uranových dolech v Jáchymově. Víra v Pána Ježiše jej posilovala. Denně se odevzdával do Boží ruky a Pán jej neopouštěl. Dokazuje to i zázitek, o ktorý se rád s ostatními sdílel. Když jednou kopali novou stoličku, tak vedle sebe uslyšel hlas: „Odstup o dva kroky!“ Blízko něj byl totiž výklenek. Jožka ten hlas uposlechl a odstoupil. Hned na to se zřítila celá stěna a kolem dokola se valila voda. Úkryt ve výklenku mu zachránil život. Tento zázitek byl pro něj největším svědecktvím Boží ochrany v jeho životě. Vždy, když nám to vyprávěl, dodával: „To mě zaštítíl můj Pán.“

Brat Plaček navštěvoval shromáždění v Kuchařovicích rád. Nebyl sice velkým řečníkem, ale jeho modlitby šly od srdce a byly plné díků a chval. A protože byli s manželkou z celého Únanova jediní, kdo shromáždění navštěvoval, setkávali se často s nepochopením a odsuzováním. Život bratra Jožky však přinášel mnohé ovoce. Podobně je tomu s každým, kdo je naroubován na

ten pravý vinný kmen, o němž na smutečním shromáždění hovořil bratr Krejčí. Bratr Pospíšil se pak při loučení u hrobu zamýšlal nad smyslem lidského života a jistotou víry v Boha. Věříme, že i tam bylo zaseto símě, které v pravý čas vydá svou úrodu.

Jitka Vrzáková

PŘEDSTAVUJEME

KAROLÍNA LISACOVÁ

Narozená 31.12.1972 s trvalým bydlištěm v Nejdku, okres Karlovy Vary, byla vyslána místním sborem v Karlových Varech na vlastní žádost na misijní pobyt v bývalé Jugoslávii. Zde aktívne působí od roku 1998 evangelizačně-misijně a při distribuci potravinových balíčků. Zprávy o její činnosti jsou publikovány v časopise „Mravenec“ (vydává KřS Stodůlky, distribuce Iva Vagenknechtová – tel. 02/793 29 29) nebo formou okružního dopisu (na požádání zašle Ladislav Mikeš jun., kontakt: la.ml@volny.cz). Ve školním roce 1998/99 absolvovala biblickou školu KES/OAK HALL v Báčském Petrovci. Působí na různých místech, v tomto čase převážně v jihovýchodní Jugoslávii. Finančně je zčásti podporována svým místním sborem v Karlových Varech, který za ni odvádí sociální a zdravotní pojistění. Jejím odpovědným bratrem starším je ing. Ladislav Mikeš.

Téma příštího čísla:

Články k tématu příštího čísla „Krst - oddanost krest'ana“ a ostatní příspěvky zasílejte nejpozději do konce října 2001. Děkujeme.

Redakce

OBSAH

Úvodník

Vložené ruce 2

Úvahy

Roztrhnuté rúcho 2

Kosmická základna 4

Informácie

Otvorenie zborového domu 5

Krst v podkarpatských sboroch 5

Tématické články

Modlitby v Bibli 6

Význam Modlitby Páně dnes 8

Modlitba za probuzení 10

Modlitba v ústraní 12

Modlitba jako životní princip 12

Prekážka modlitby – hriech 13

Prekážky v modlitbách 16

Báseň

Ticho mezi dvěma 18

Svedectvo

Ty si vzácný 18

Modlitba v naší rodině 19

Pokračování

Esoterika & New Age (Druhá část) 20

Tématické články

Vzkládání rukou v Bibli 22

Vzkládání rukou s požehnáním 24

Modlitba a uzdravení podle Jk 5 26

Svědec

Bůh uzdravuje i dnes! 28

Rozhovor

Sedemdesiatník-Hrdina 29

Pamatájte na vásřnov

Pamatájte na vásřnov 32

Správy zo sborov

Pavol Gallo, Zuzana Janíková 33

Mária Kronauerová 33

Rut Mrozová, Pavel Pilch 33

Anna Hudecová 34

Josef Plaček 34

Představujeme

Karolína Lisacová 35

Téma příštího čísla

Krst - oddanost krest'ana 35

Vydávají Křesťanské sbory v ČR
a Kresťanské zbyry na Slovensku
ve vydavatelství A-Alef
Bořivojova 29, 701 00 Ostrava
e-mail: alef@ova.inecnet.cz
tel.: 069/355 348

Odpovědný redaktor a adresa české redakce:

Jaromír Andryšek
Okrajová 3, 737 01 Český Těšín
e-mail: ja.andrysek@volny.cz
tel.: 0659/734 794

Redakční rada:

Ján Čiž, Ján Hudec, Matúš Koša, Ilko Kozár,
Ján Kučera, Ján Ostrolucký, Tomáš Pala,
Petr Vadura, Jan Vopalecký, Ľubomír Vyhnanek

Kontaktná adresa pre Slovensko:

Ján Hudec
Partizánska 15, 949 01 Nitra
tel.: 087/741 8212

Grafická úprava obálky a litografie:

Ľa Lubomír Horňák
reklamní a grafické studio
Štefánikova 4, Český Těšín

Grafická úprava textu a tisk:

Vydavatelství TEBA
Ostravská 130, 737 01 Český Těšín-Mosty

Administrace pro Českou republiku:

Poradce, s. r. o.
Štefánikova 2, 737 01 Český Těšín

Příspěvky na časopis můžete posílat na účet:

Komerční banka Ostrava
číslo účtu: 81006-761/0100

Předplatné:

na celý rok	80 Kč + poštovné
jednotlivá čísla	20 Kč + poštovné

Administrácia pre Slovensko:

Poradce, s. r. o.
Pri Celulózke 40, 010 01 Žilina

Platby a dobrovoľné príspevky zo Slovenska:

Zloženkou typu C na adresu:
Vladimír Schnierer
Karpatská 363/5
915 01 Nové Mesto n. Váhom

Predplatné:

na celý rok	100 Sk + poštovné
jednotlivé čísla	25 Sk + poštovné

Časopis vychází čtyřikrát do roku.

Registrační číslo MK ČR 6480.

ISSN 1210-6526

